

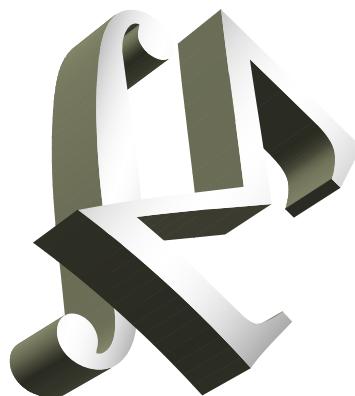
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Інститут математики, фізики і технологічної освіти

Кафедра математики

РОБОЧИЙ ЗОШИТ СТУДЕНТА
з математичного аналізу
III семестр

Інтегральне числення функції однієї
змінної. Ряди.

(за вимогами кредитно-модульної системи)

Вінниця 2015

Індивідуальний робочий зошит студента

Дисципліна: математичний аналіз

Розділ: Інтегральне числення функції однієї змінної. Ряди.

Укладачі: доктор педагогічних наук,

професор **Ковтонюк М. М.**

кандидат фізико-математичних наук,

доцент **Бак С. М.**

Рецензенти: кандидат фізико-математичних наук,

доцент **Тимошенко О. З.**

Затверджено рішенням кафедри математики ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, протокол №1 від 31 серпня 2015 року.

Передмова

Робочий зошит з математичного аналізу призначений для використання студентами денної і заочної форм навчання фізико-математичних спеціальностей при вивченні тем “Інтегральне числення функції однієї змінної”, “Ряди” в умовах кредитно-модульного навчання.

У **Робочому** зошиті подано робочий план студента з вказаних тем, за яким весь загальний обсяг матеріалу поділено на два загальні і чотири змістові модулі, наведено розрахунки рейтингових балів за видами поточного контролю, а також за модулями.

Кожен модуль складається з розширеного плану лекцій з вказівкою літератури, практичних занять з добіркою типових завдань для аудиторного і самостійного опрацювання.

Після кожного модуля подано текст контрольної роботи або тестового завдання в кількості 30 варіантів. Для допомоги у виконанні самостійної роботи в зошиті подано список рекомендованої літератури і шкалу оцінювання знань згідно з ECTS.

1. Робочий план студента.

Робочий план студента складений на основі навчальної програми з математичного аналізу, затвердженої Вченюю радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інтегральне числення функцій однієї змінної.

Невизначений (неозначений) інтеграл

Тема 1. Первісна та невизначений інтеграл. Задача відновлення функції за її похідною. Основні властивості невизначеного інтеграла. Таблиця основних невизначених інтегралів.

Тема 2. Основні методи інтегрування. Інтегрування частинами. Інтегрування підстановкою (заміна змінної). Поповнення таблиці основних невизначених інтегралів.

Тема 3. Розклад правильних раціональних дробів на прості дроби. Деякі відомості з теорії многочленів. Перша лема про подання правильного раціонального дробу. Друга лема про подання правильного раціонального дробу. Алгоритм розкладання правильних раціональних дробів.

Тема 4. Інтегрування раціональних дробів. Інтегрування елементарних раціональних дробів. Інтегрування раціональних дробів у загальному випадку.

Тема 5. Інтегрування деяких ірраціональних функцій.

Інтегрування функцій вигляду $f(x) = R(x^{r_1}, x^{r_2}, \dots, x^{r_k})$,

$f(x) = R\left(x, \sqrt[s]{\frac{ax+b}{cx+d}}\right)$. Інтегрування функцій вигляду

$f(x) = R\left(x, \sqrt{ax^2 + bx + c}\right)$. Підстановки Ейлера. Інтегрування біномних диференціалів $x^m(a + bx^r)^p dx$.

Тема 6. Інтегрування деяких трансцендентних функцій.

Інтегрування функцій вигляду $R(\sin x, \cos x)$. Інтегрування функцій вигляду $\sin^m x, \cos^m x, \sin^m x \cos^n x$. Інтегрування функцій вигляду $e^{\alpha x} \cos \beta x, e^{\alpha x} \sin \beta x, x^n \cos \alpha x, x^n \sin \alpha x, x^n e^{\alpha x}$.

Змістовий модуль 2. Інтегральнечислення функцій однієї змінної. Визначений інтеграл.

Тема 7. Визначений інтеграл. Класи інтегровних функцій.

Задачі, що приводять до поняття визначеного інтеграла. Означення визначеного інтеграла. Необхідна умова інтегровності функції. Визначений інтеграл у шкільному курсі математики. Суми Дарбу, їх властивості. Достатна умова інтегровності функції. Класи інтегровних функцій.

Тема 8. Основні властивості визначеного інтеграла.

Властивості визначеного інтеграла, пов'язані з арифметичними операціями. Адитивна властивість визначеного інтеграла. Властивості визначеного інтеграла, пов'язані з нерівностями. Теореми про середнє.

Тема 9. Інтеграл із змінною верхньою межею. Формула Ньютона-Лейбніца. Означення функції з допомогою інтеграла (інтеграл із змінною верхньою межею), її неперервність. Диференційовність інтеграла із змінною верхньою межею. Перлина математичного аналізу – формула Ньютона-Лейбніца.

Тема 10. Основні методи обчислення визначеного інтеграла.

Наближені методи обчислення визначених інтегралів. Означення як інструмент обчислення визначених інтегралів. Формула Ньютона-Лейбніца як інструмент обчислення визначених інтегралів. Застосування інтегрування замінною змінних та інтегрування частинами при обчисленні визначеного інтеграла. Поняття про наближені методи обчислення визначених інтегралів. Формула прямокутників. Формула трапецій. Формула Сімпсона.

Тема 11. Застосування визначених інтегралів. Обчислення площ плоских фігур. Обчислення об'ємів тіл обертання. Обчислення довжини дуги кривої. Обчислення площин поверхні обертання. Обчислення статичних моментів і координат центра ваги плоскої кривої. Перша теорема Гульдіна. Друга теорема Гульдіна.

Тема 12. Узагальнення визначеного інтеграла. Невласні інтеграли від необмежених функцій. Невласні інтеграли з нескінченими межами.

Змістовий модуль 3. Числові та функціональні ряди.

Тема 13. Числові ряди, їх збіжність. Числові ряди з невід'ємними членами. Числовий ряд, його сумування. Сумування

геометричної прогресії. Умови збіжності числового ряду. Гармонійний ряд. Властивості збіжних числових рядів. Критерії збіжності ряду з невід'ємними членами. Теорема про порівняння рядів. Достатні ознаки збіжності числового ряду з додатними членами (Д'Аламбера, Коші).

Тема 14. Абсолютна та умовна збіжність числового ряду. Абсолютна та умовна збіжність ряду з довільними членами. Збіжність числового ряду, у якого знаки змінюються почережно. Збереження комутативності додавання при сумуванні абсолютно збіжних рядів.

Тема 15. Функціональні послідовності та ряди. **Функціональні властивості суми рівномірно збіжного функціонального ряду.** Збіжність функціональних послідовностей та рядів. Область збіжності. Рівномірна збіжність функціональних послідовностей та рядів. Умови рівномірної збіжності. Ознака Вейєрштрасса рівномірної збіжності функціонального ряду. Неперервність суми рівномірно збіжного функціонального ряду. Почленне інтегрування рівномірно збіжного функціонального ряду. Почленне диференціювання рівномірно збіжного функціонального ряду.

Змістовий модуль 4. Степеневі ряди.

Тема 16. Степеневий ряд. Розвинення функцій у степеневий ряд. **Формула Тейлора.** Структура області збіжності степеневого ряду. Теорема Абеля. Знаходження радіуса збіжності степеневого ряду. Формула Коші-Адамара. Властивості суми степеневого ряду.

Тема 17. Розвинення у степеневий ряд деяких елементарних функцій. Розвинення у степеневий ряд функції $y = e^x$. Розвинення у степеневий ряд функцій $y = \sin x$, $y = \cos x$. Розвинення у степеневий ряд функції $y = \ln(1+x)$. Розвинення у степеневий ряд функції $y = (1-x)^{-1}$, $y = (1+x)^\alpha$. Використання почленного диференціювання та інтегрування при розвиненні функцій у степеневий ряд.

Тема 18. Наближені обчислення з допомогою степеневих рядів. Загальна постановка задачі. Обчислення наблизених значень чисел e і π . Обчислення наблизених значень тригонометричних функцій. Обчислення наблизених значень логарифмів. Обчислення наблизених значень коренів.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	лк	пз	лз	інд	с.р.
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Невизначений інтеграл.						
Тема 1.		2	2			5
Тема 2.		2	2			5
Тема 3.		2	1			5
Тема 4.		2	1			5
Тема 5.		2	2			5,5
Тема 6.		2	2			5,5
Разом за змістовим модулем 1	53	12	10			31
Змістовий модуль 2. Інтегральне числення функцій однієї змінної.						
Визначений інтеграл.						
Тема 7.		2				4,5
Тема 8.		2	1			4,5
Тема 9.		2	1			4,5
Тема 10.		2	4	2		4,5
Тема 11.		2	2	4		4,5
Тема 12.		2	2			4,5
Разом за змістовим модулем 2	55	12	10	6		27
Змістовий модуль 3. Числові та функціональні ряди.						
Тема 13.		2	2			5
Тема 14.		2	2			5
Тема 15.		2	2			5
Разом за змістовим модулем 3	27	6	6			15
Змістовий модуль 4. Степеневі ряди.						
Тема 16.		2	2			4
Тема 17.		2	2	2		4
Тема 18.		2		2		5
Разом за змістовим модулем 4	27	6	4	4		13
Усього годин	162	36	30	10		86

Шкала оцінювання знань студентів у 2015-2016 навчальному році

Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою	Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 50, максимальний - 100
A	відмінно	90-100
B	дуже добре	80-89
C	добре	75-79
D	задовільно	60-74
E	достатньо	50-59
FX	незадовільно	35-49
F	неприйнятно	1-34

Розподіл рейтингових балів за видами діяльності

№	Вид діяльності	Коефіцієнт вартості (бали)	Кількість робіт	Результат (бали)
1.	Практичні заняття	05	15	7
2.	Домашні завдання	0,5	14	7
3.	Лабораторні роботи	4	5	20
4.	Самостійні роботи	6	1	6
5.	Контрольна робота	10	2	20
6.	Колоквіум	10	2	20
Всього за 3-й семестр:				80 (80%)
Екзамен				20 (20%)
Підсумковий рейтинговий бал				100 (100%)
Нормований рейтинговий бал				100

МОДУЛЬ 1.

■ Практичне заняття №1.

Тема: Первісна та невизначений інтеграл. Елементарні прийоми інтегрування.

1. Перевірити, чи функція F є первісною для функції f на проміжку X :

a) $F(x) = x^3 + x^2 + 3x + 4$, $f(x) = 3x^2 + 2x + 3$, $X = \mathbb{R}$;

б) $F(x) = -\frac{1}{x^2} + 5$, $f(x) = \frac{2}{x^3}$, $X_1 = (2; 5)$, $X_2 = (-1; 1)$;

в) $F(x) = \frac{1}{8} \arcsin^8 x$, $f(x) = \frac{x^7}{\sqrt{1-x^{16}}}$, $X = (-1; 1)$;

г) $F(x) = \ln \frac{\sqrt{e^x+1}-1}{\sqrt{e^x+1}+1} + 3$, $f(x) = \frac{1}{\sqrt{e^x+1}}$, $X = \mathbb{R}$;

д) $F(x) = \begin{cases} \sqrt[3]{x^2} \sin \frac{1}{x}, & \text{якщо } x \neq 0, \\ 0, & \text{якщо } x = 0, \end{cases}$

$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt[3]{x}} \left(\frac{2}{3} \sin \frac{1}{x} - \frac{1}{x} \cos \frac{1}{x} \right), & \text{якщо } x \neq 0, \\ 0, & \text{якщо } x = 0, \end{cases} X = \mathbb{R}$.

2. Знайти функцію f , для якої задана функція є первісною. Записати інтеграл знайденої функції:

а) $x^4 + 4x^3 - 5x^2 + 6x - 7$; б) $\frac{x^7}{7} + \frac{2x^4 \sqrt{x}}{3} + \frac{3x^2}{2} - \frac{2}{\sqrt{x}}$;

в) $\sqrt[3]{3x^4 + 2x - 5} + \frac{4}{(x-2)^5}$; г) $\sin^3 2x \cdot \cos 8x^5$;

д) $\operatorname{th} x + c \operatorname{th} x$; е) $\frac{1}{2} \operatorname{tg}^2 x + \ln |\cos x|$;

ж) $\frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x+a}{x-a} \right|$, $a \in \mathbb{R}^+$.

3. Обчислити інтеграли:

а) $\int x(x+3)(x-2)dx$; б) $\int (x^2 - 2)^2 dx$;

в) $\int \left(\frac{8}{x^3} + \frac{4}{x^2} + \frac{2}{x} \right) dx;$

д) $\int \sqrt[3]{x} \sqrt{x} \sqrt{\sqrt{x}} dx;$

е) $\int \frac{dx}{x^2 - 4x + 8}.$

г) $\int \frac{x^2 - 2x + 3}{\sqrt{x}} dx;$

е) $\int \frac{\sqrt{1-x^2} + \sqrt{1+x^2}}{\sqrt{1-x^4}} dx;$

4. Обчисліти інтеграли:

а) $\int 2^x \cdot 3^x \cdot e^x dx;$

б) $\int \frac{2^x + 3^x}{6^x} dx;$

в) $\int (3^{x-3} + 4^{x+4}) 12^{-x} dx;$

г) $\int \frac{e^{3x} + 8}{e^{2x} + 2e^x + 4} dx;$

д) $\int \frac{dx}{e^x + e^{-x}};$

е) $\int x^2 e^{3x^3} dx.$

5. Обчисліти інтеграли:

а) $\int \sin^2 \frac{x}{2} dx;$

б) $\int \operatorname{tg}^2 x dx;$

в) $\int \frac{dx}{1 + \cos 2x};$

г) $\int \frac{\cos 2x}{\cos x - \sin x} dx;$

д) $\int \operatorname{sh}^2 \frac{x}{2} dx;$

е) $\int \operatorname{th}^2 x dx.$

6. Обчисліти інтеграли (інтегрування функцій, які містять квадратний тричлен):

а) $\int \frac{dx}{x^2 + 4x + 20};$

б) $\int \frac{dx}{5 - 4x - x^2};$

в) $\int \frac{3x + 4}{x^2 + x + 1} dx;$

г) $\int \frac{2 - 3x}{\sqrt{4 + x^2}} dx;$

д) $\int \frac{8x + 10}{\sqrt{5 + 2x - x^2}} dx.$

□ Практичне заняття №2.

Тема: Інтегрування заміною змінних.

1. Обчисліти інтеграли $\left(\int f(ax + b) dx = \frac{1}{a} F(ax + b) + C \right)$:

а) $\int (4x - 3)^7 dx;$

б) $\int \cos(ax + b) dx, a \neq 0;$

- в) $\int \frac{dx}{(2x+5)^4};$ г) $\int \cos(ax+b)\cos(ax-b)dx;$
 д) $\int \sqrt{ax+b}dx;$ е) $\int \frac{dx}{\cos^2(ax+b)}, a \neq 0.$

2. Обчислити інтеграли $\left(\int \frac{f'(x)dx}{f(x)} = \ln|f(x)| + C \right).$

- а) $\int \frac{(2x+7)dx}{x^2+7x+8};$ б) $\int \frac{dx}{x \ln x \ln(\ln x)};$
 в) $\int \frac{\sin 2x dx}{3\cos^2 x + 4\sin^2 x};$ г) $\int \frac{dx}{\sin^2 x \cdot \operatorname{ctgx} x}.$

3. Обчислити інтеграли [10,17]:

- а) $\int \frac{x dx}{(1-x^2)^2};$ б) $\int \left(\frac{x}{x^5+2} \right)^4 dx;$
 в) $\int x^2 \sqrt[3]{x^3+1} dx;$ г) $\int x \sqrt{1-x} dx;$
 д) $\int \frac{\ln(\arcsin x) dx}{\sqrt{1-x^2} \arcsin x};$ е) $\int \frac{e^{2x} dx}{\sqrt{e^{2x}+2e^x+2}};$
 є) $\int e^{2x^2+2x+1} (2x+1) dx;$ ж) $\int e^{\sqrt{x}} \cdot \frac{dx}{\sqrt{x}};$
 з) $\int \frac{e^{2x} dx}{\sqrt{e^{4x}+1}};$ и) $\int \frac{(\sin x - 2\cos x) dx}{\sin^3 x}.$

4. Обчислити інтеграли:

- а) $\int \frac{e^{\operatorname{tg} x} dx}{\cos^2 x};$ б) $\int \frac{dx}{x \sin^2(\ln x)};$
 в) $\int x \cos(9-x^2) dx;$ г) $\int \sqrt{\sin x} \cos^5 x dx;$
 д) $\int \frac{\cos x dx}{\sqrt{\cos 2x}};$ е) $\int \frac{\sin x dx}{\sqrt{1+4\cos x+\cos^2 x}};$
 є) $\int \frac{\operatorname{arctg} \sqrt{x} dx}{(1+x)\sqrt{x}};$ ж) $\int \sqrt{\frac{\arcsin x}{1-x^2}} dx.$

5. Обчислити інтеграли:

- a) $\int \sqrt{a^2 - x^2} dx$;
- б) $\int \frac{dx}{(1-x^2)^{\frac{3}{2}}}$;
- в) $\int \frac{x^2 dx}{\sqrt{a^2 - x^2}}$;
- г) $\int \frac{dx}{x^2 \sqrt{x^2 - 9}}$;
- д) $\int \frac{dx}{\sqrt{(x-a)(b-x)}}$;
- е) $\int \frac{dx}{\sqrt{(x+a)(x+b)}}$.

5. Обчисліти інтеграли:

- а) $\int \frac{e^x - 1}{e^x + 1} dx$;
- б) $\int \frac{1 - e^{2x}}{1 + e^{3x}} dx$;
- в) $\int \frac{e^x}{e^{2x} + 1} dx$;
- г) $\int \frac{e^x (1 + e^x)}{\sqrt{1 - e^{2x}}} dx$.

Тема: Інтегрування частинами.

1. Обчисліти інтеграли:

- а) $\int x \cdot 2^x dx$;
- б) $\int x^5 \ln x dx$;
- в) $\int x^2 \cos x dx$;
- г) $\int (ax^2 + bx + c) \sin 2x dx$;
- д) $\int \operatorname{arctg} x dx$;
- е) $\int \arcsin^2 x dx$;
- ж) $\int x^2 \sqrt{x^2 + a^2} dx$;
- е) $\int \ln(x + \sqrt{4 + x^2}) dx$;
- и) $\int e^{ax} \cos bx dx, a^2 + b^2 \neq 0$;
- з) $\int e^{ax} \sin bx dx, a^2 + b^2 \neq 0$.

2. Обчисліти інтеграли:

- а) $\int \frac{x \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} dx$;
- б) $\int \sqrt{x^2 + a} dx$;
- в) $\int x^2 e^x \cos x dx$;
- г) $\int x e^x \sin x dx$;
- д) $\int \sin(\ln x) dx$;
- е) $\int \cos(\ln x) dx$.

3. Обчисліти інтеграли методом невизначених коефіцієнтів:

- а) $\int (x^2 + 2x + 3)e^{-3x} dx$;
- б) $\int (x^2 + 2) \cos 2x dx$;
- в) $\int ((x^2 + 3x + 1)e^{-3x} + (x - 1)\sin x) dx$;
- г) $\int e^x \cos 2x dx$.

4. Вивести рекурентні формули для обчислення інтегралів [2] :

- а) $I_n = \int x^n e^{ax} dx$;
- б) $I_n = \int \ln^n x dx$;

в) $I_n = \int \sin^n x dx;$

г) $I_n = \int \cos^n x dx;$

д) $I_n = \int \frac{x^n dx}{\sqrt{x^2 + a}};$

е) $I_n = \int \frac{dx}{\sin^n x}.$

5. Довести формули ($P_n(x)$ – многочлен степеня n) [10] :

а) $\int P_n(x)e^{ax} dx = \left(P_n(x) - \frac{P'_n(x)}{a} + \dots + (-1)^n \frac{P_n^{(n)}(x)}{a^n} \right) \frac{e^{ax}}{a} + C;$

б) $\int P_n(x) \sin ax dx = - \left(P_n(x) - \frac{P''_n(x)}{a^2} + \frac{P_n^{(4)}(x)}{a^4} - \dots \right) \frac{\cos ax}{a} +$
 $+ \left(\frac{P'_n(x)}{a} - \frac{P'''_n(x)}{a^3} + \dots \right) \frac{\sin ax}{a} + C;$

в) $\int P_n(x) \cos ax dx = \left(P_n(x) - \frac{P''_n(x)}{a^2} + \frac{P_n^{(4)}(x)}{a^4} - \dots \right) \frac{\sin ax}{a} +$
 $+ \left(\frac{P'_n(x)}{a} - \frac{P'''_n(x)}{a^3} + \dots \right) \frac{\cos ax}{a} + C.$

§ Практичне заняття №3.

Тема: Інтегрування раціональних функцій.

1. Обчислити інтеграли:

а) $\int \frac{x-4}{x^2-5x+6} dx;$

б) $\int \frac{x^3-7x+18}{x^2-3x+2} dx;$

в) $\int \frac{x^5+x^4-8}{x^3-4x} dx;$

г) $\int \frac{3x-1}{x^3-x^2-2x} dx;$

д) $\int \frac{2x^2+3x+8}{(x+1)(2x+3)(3x+4)} dx;$

е) $\int \frac{x^7-5x^5+7x^4+4}{x^5-5x^3+4x} dx.$

2. Обчислити інтеграли:

а) $\int \frac{x^4}{(x+1)^2(x-2)} dx;$

б) $\int \frac{x^5+x}{(x+2)^2(x+3)^2} dx;$

в) $\int \frac{dx}{(x+1)(x+2)^2(x+3)^3};$

г) $\int \frac{2x^4+3x^2+x-1}{x^3-3x^2} dx.$

3. Обчислити інтеграли:

а) $\int \frac{dx}{x^2+4x+9};$

б) $\int \frac{2x+3}{x^2+8x+20} dx;$

в) $\int \frac{(x+1)dx}{(x^2-6x+5)(x^2+6x+10)}; \quad \Gamma) \int \frac{2x^2-3x-3}{(x-1)(x^2-2x+5)} dx;$
 д) $\int \frac{x(1-x^2)}{1+x^4} dx; \quad \text{е) } \int \frac{3x+5}{x(x^2+1)^2} dx;$
 е) $\int \frac{3x^4-4}{x^2(x^2+2)^3} dx; \quad \text{ж) } \int \frac{x(2x^2+2x-1)}{(x-1)^2(x^2+x+1)} dx;$
 3) $\int \frac{dx}{x^8+x^6}; \quad \text{и) } \int \frac{x^4+2x^2+4}{(x^2+1)^3} dx;$
 і) $\int \frac{3x^2+2x+10}{(x^3+x^2)(2x^2-4x+5)} dx; \quad \text{ї) } \int \frac{2x^4-2x^3-x^2+2}{2x^3-4x^2+3x-1} dx.$

4. Обчислити інтеграли методом Остроградського:

а) $\int \frac{x^4+x^3+x+4}{(x^3+1)^2} dx; \quad \text{б) } \int \frac{x^2}{(x^2+2x+2)^2} dx;$
 в) $\int \frac{x}{(x-1)^2(x+1)^3} dx; \quad \Gamma) \int \frac{2x+1}{(x^2+2x+5)^2} dx; \quad \text{д) } \int \frac{(4x^2-8x)dx}{(x-1)^2(x^2+1)^2}.$

📖 Практичне заняття №4.

Тема: Інтегрування ірраціональних функцій.

1. Обчислити інтеграли ($\int R(x, x^{r_1}, \dots, x^{r_k}) dx$):

а) $\int \frac{dx}{x+\sqrt[3]{x^2}}; \quad \text{б) } \int \frac{\sqrt{x} dx}{\sqrt[4]{x^3}+1};$
 в) $\int \frac{x dx}{\sqrt{x}+\sqrt[3]{x}}; \quad \Gamma) \int \frac{\left(x^{\frac{1}{3}}+x^{-\frac{5}{4}}\right) dx}{x^{\frac{1}{2}+1}}.$

2. Обчислити інтеграли

$(\int R(x, \sqrt[n]{(ax+b)^m}) dx; \int R\left(x, \sqrt[n]{\frac{ax+b}{cx+d}}\right) dx):$

а) $\int \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} \cdot \frac{dx}{1-x}; \quad \text{б) } \int \frac{\sqrt{x-1}-\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}+\sqrt{x+1}} dx;$

в) $\int \frac{x\sqrt[3]{2+x}}{x+\sqrt[3]{2+x}} dx;$

г) $\int \frac{dx}{x \left(2 + \sqrt[3]{\frac{x-1}{x}} \right)};$

д) $\int \frac{dx}{\sqrt[4]{(x-1)^3(x+2)^5}};$

е) $\int \frac{dx}{\sqrt[3]{(x+1)^2(x-1)^4}}.$

3. Обчислити інтеграли за допомогою підстановок Ейлера [10,13]:

а) $\int \frac{dx}{x + \sqrt{x^2 + x + 1}};$

б) $\int \frac{x - \sqrt{x^2 + 3x + 2}}{x + \sqrt{x^2 + 3x + 2}} dx;$

в) $\int \frac{x-1}{(x^2+2x)^{\frac{3}{2}}} dx;$

г) $\int \frac{x dx}{\sqrt{7x-10-x^2}};$

д) $\int \frac{\sqrt{x^2+x+1}}{(x+1)^2} dx, \quad x > -1;$

е) $\int \frac{dx}{\left(1 + \sqrt{x^2 + x}\right)^2}.$

4. Обчислити інтеграли (частинні випадки квадратичних ірраціональностей):

а) $\int \frac{x^{10} dx}{\sqrt{x^2 + 1}};$

б) $\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + 4x + 7}};$

в) $\int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2 - 2}};$

г) $\int \frac{dx}{x\sqrt{5x^2 - 2x + 1}};$

д) $\int \frac{x^3 dx}{(x+1)\sqrt{1+2x-x^2}};$

е) $\int \frac{x^2 dx}{(4-2x+x^2)\sqrt{2+2x-x^2}}.$

5. Обчислити інтеграли $\int x^m (a + bx^n)^p dx$ за допомогою підстановок Чебишєва [12]:

а) $\int \sqrt{x} \left(1 + \sqrt[3]{x}\right)^3 dx;$

б) $\int \frac{\sqrt{x} dx}{\left(1 + \sqrt[3]{x}\right)^2};$

в) $\int \sqrt[3]{x} \cdot \sqrt[3]{1 + 3\sqrt[3]{x^2}} dx;$

г) $\int \frac{x^3 dx}{\sqrt{1+2x^2}};$

д) $\int \frac{x^3 dx}{\sqrt{(1-x^2)^3}};$

е) $\int x \sqrt{1+x^4} dx;$

$$\epsilon) \int \sqrt[3]{1 + \sqrt[4]{x}} dx; \quad \text{ж) } \int \frac{\sqrt[3]{1 + \sqrt{x}}}{x} dx.$$

Тема: Інтегрування тригонометричних функцій.

1. Обчислити інтеграли:

a) $\int \sin 2x \sin 3x dx;$	b) $\int \sin 7x \sin 15x dx;$
в) $\int \sin 3x \cos 8x dx;$	г) $\int \cos 4x \cos 9x dx;$
д) $\int \sin x \sin 2x \sin 3x dx;$	е) $\int \cos x \cos 3x \cos 5x dx.$

2. Обчислити інтеграли, використовуючи універсальну підстановку $\left(\tg \frac{x}{2} = t \right)$:

a) $\int \frac{dx}{5 - 4 \sin x + 3 \cos x};$	b) $\int \frac{dx}{2 \sin x - \cos x + 5};$
в) $\int \frac{2 - \sin x}{2 + \cos x} dx;$	г) $\int \frac{(1 + \sin x) dx}{\sin x(1 + \cos x)}.$

3. Обчислити інтеграли, використовуючи тригонометричні підстановки:

a) $\int \frac{dx}{\sin^5 x \cos x};$	b) $\int \frac{\sin^3 x dx}{\cos^4 x};$
в) $\int \sin^7 2x \cos^5 2x dx;$	г) $\int \frac{\sin 3x dx}{\cos x};$
д) $\int \frac{\sin^2 x dx}{\cos^3 x};$	е) $\int \frac{dx}{\cos^3 x};$
е) $\int \frac{\sin^2 x \cos x dx}{\sin^4 x - 1};$	ж) $\int \frac{(\cos^5 x + 2 \cos^3 x) dx}{\sin^4 x + \sin^2 x}.$

4. Обчислити інтеграли, використовуючи тригонометричні підстановки:

a) $\int \frac{\cos^2 x \sin^2 x dx}{\sin^8 x + \cos^8 x};$	b) $\int \frac{\sin x dx}{\sin^3 x + \cos^3 x};$
в) $\int \frac{\sin^2 x dx}{\cos^6 x};$	г) $\int \frac{dx}{\cos^4 x \sin^2 x};$

$$\text{д)} \int \frac{dx}{\sin^3 x \cos^5 x};$$

$$\text{е)} \int \frac{(2 \operatorname{tg} x + 3) dx}{\sin^2 x + 2 \cos^2 x};$$

$$\text{з)} \int \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x};$$

$$\text{е)} \int \operatorname{ctg}^6 x dx;$$

$$\text{ж)} \int \frac{(3 \cos x - 8 \sin x) dx}{7 \cos x + 4 \sin x};$$

$$\text{и)} \int \frac{dx}{\sin^6 x + \cos^6 x}.$$

📖 Практичне заняття №5.

Тема: Інтегрування трансцендентних функцій.

Самостійна робота №1.

1. Вивести рекурентні спiввiдношення для iнтегралiв:

$$\text{а)} I_n = \int \sin^n x dx; \quad \text{б)} I_n = \int \cos^n x dx;$$

$$\text{в)} I_n = \int \frac{dx}{\sin^n x}; \quad \text{г)} I_n = \int \frac{dx}{\cos^n x};$$

$$\text{д)} I_n = \int (a^2 - x^2)^n dx; \quad \text{е)} I_n = \int \ln^n x dx;$$

$$\text{ж)} I_n = \int \operatorname{tg}^n x dx.$$

2. Обчислити iнтеграли:

$$\text{а)} \int \frac{x e^x dx}{(x+1)^2}; \quad \text{б)} \int x e^{\sqrt{x}} dx;$$

$$\text{в)} \int \frac{x \sin x dx}{\sqrt{(4 - \sin^2 x)^3}}; \quad \text{г)} \int \frac{(1 + \sin x) e^x dx}{1 + \cos x}.$$

3. Обчислити iнтеграли [17]:

$$\text{а)} \int \operatorname{sh} x \operatorname{sh} 2x dx; \quad \text{б)} \int \operatorname{ch} x \operatorname{ch} 3x \operatorname{ch} 5x dx;$$

$$\text{в)} \int \operatorname{sh}^3 x dx; \quad \text{г)} \int \operatorname{sh}^2 x \operatorname{ch}^3 x dx;$$

$$\text{д)} \int \frac{dx}{\operatorname{sh} x \operatorname{ch}^4 x}; \quad \text{е)} \int \frac{\operatorname{ch}^3 x dx}{\operatorname{sh}^4 x}.$$

☒ Самостійна робота №1 (30 балів).

1. Обчисліти інтеграл використовуючи метод заміни змінної:

$$\begin{aligned}
 1. & \int \frac{\sin x dx}{\cos^3 x - 1}; \\
 2. & \int \frac{\ln(\ln x) dx}{x}; \\
 3. & \int \frac{\sin \sqrt{x}}{2\sqrt{x}} dx; \\
 4. & \int \frac{x dx}{x^2 + x + 1}; \\
 5. & \int \frac{x dx}{x^4 + 4}; \\
 6. & \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2 - 1}}; \\
 7. & \int \frac{\ln^2 x dx}{x}; \\
 8. & \int \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[3]{\sin x - \cos x}} dx; \\
 9. & \int \frac{dx}{\sin x}; \\
 10. & \int \frac{\operatorname{arctg} x dx}{1+x^2};
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 11. & \int \frac{e^x dx}{e^{2x} - 6e^x + 13}; \\
 12. & \int \frac{x dx}{\sqrt{5-4x}}; \\
 13. & \int \sqrt{e^x - 1} dx; \\
 14. & \int x^2 \sqrt[3]{1+x^3} dx; \\
 15. & \int \frac{dx}{\sqrt{x}(x+1)}; \\
 16. & \int x e^{-x^2} dx; \\
 17. & \int \sin^5 x \cos x dx; \\
 18. & \int \sqrt{\sin x} \cos^5 x dx; \\
 19. & \int \frac{\sqrt{1+\ln x} dx}{x}; \\
 20. & \int \frac{3^{\operatorname{arctg} x}}{1+x^2} dx; \\
 21. & \int \frac{\sin x dx}{\sqrt{\cos 2x}};
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 22. & \int \frac{dx}{\sqrt{x}(1+1\sqrt{x})}; \\
 23. & \int \frac{\cos x dx}{\sqrt[3]{\sin^2 x}}; \\
 24. & \int \frac{\sin x dx}{\sqrt[3]{3+2\cos x}}; \\
 25. & \int \frac{dx}{x\sqrt{1-\ln^2 x}}; \\
 26. & \int \frac{2^{\ln x} dx}{x(1+4^{\ln x})}; \\
 27. & \int \frac{\sin 5x dx}{1+\cos^2 5x}; \\
 28. & \int \frac{3-2\operatorname{ctg}^2 x}{\cos^2 x} dx; \\
 29. & \int \frac{dx}{\sqrt{x}(x-7)}; \\
 30. & \int \frac{dx}{(1+x^2)(\operatorname{arctg} x - 3)}.
 \end{aligned}$$

2. Обчисліти інтеграли використовуючи метод інтегрування частинами:

$$\begin{aligned}
 1. & \int \operatorname{arctg} \sqrt{2x-1} dx; \\
 2. & \int \frac{\operatorname{arctg} x}{x^2} dx; \\
 3. & \int \frac{\operatorname{arctg} \sqrt{x}}{\sqrt{x}} dx; \\
 4. & \int x^2 \ln \sqrt{1-x} dx; \\
 5. & \int x e^{-x} dx;
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 11. & \int x^2 \sin 2x dx; \\
 12. & \int \operatorname{arcsin} x dx; \\
 13. & \int \operatorname{arccos} x dx; \\
 14. & \int x^3 \operatorname{arctg} x dx; \\
 15. & \int x^2 \cdot 2^x dx; \\
 16. & \int (x^2 + 3) e^{-2x} dx;
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 21. & \int \frac{\ln x}{x^2} dx; \\
 22. & \int \sqrt{x} \ln x dx; \\
 23. & \int (1-x) \sin x dx; \\
 24. & \int \operatorname{arctg} \sqrt{x} dx; \\
 25. & \int (x^2 + 3) \cos x dx; \\
 26. & \int \frac{xdx}{\cos^2 x};
 \end{aligned}$$

6. $\int x^2 \cos 2x dx;$	17. $\int (x+2) \ln x dx;$	27. $\int x^3 e^{x^2} dx;$
7. $\int \arccos x dx;$	18. $\int x \ln(1+x^2) dx;$	28. $\int \frac{x dx}{\sin^2 x};$
8. $\int \ln x dx;$	19. $\int x^2 e^{-\frac{x}{2}} dx;$	29. $\int \frac{\ln x}{x^3} dx;$
9. $\int \sqrt{x} \ln^2 x dx;$	20. $\int x^2 \cos 3x dx;$	30. $\int e^{2x} \sin 2x dx.$
10. $\int x^3 e^{-x^2} dx;$		

3. Обчисліти інтеграли від дробово-раціональних функцій:

1. $\int \frac{3x+13}{(x-1)(x^2+2x+5)} dx;$	17. $\int \frac{(19x-x^2-34) dx}{(x+1)(x^2-4x+8)};$
2. $\int \frac{2x^2+2x+20}{(x-1)(x^2+2x+5)} dx;$	18. $\int \frac{(2x^2+4x+20) dx}{(x+1)(x^2-2x+10)};$
3. $\int \frac{36dx}{(x+2)(x^2-2x+10)} dx;$	19. $\int \frac{(4x^2+7x+4) dx}{(x-3)(x^2-2x+5)};$
4. $\int \frac{(4x^2+3x+17) dx}{(x-1)(x^2+2x+5)};$	20. $\int \frac{(5x^2+17x+14) dx}{(x+1)(x^2+6x+34)};$
5. $\int \frac{(4x-x^2-12) dx}{x^3+8};$	21. $\int \frac{(12-6x) dx}{(x+1)(x^2-4x+3)};$
6. $\int \frac{(6-9x) dx}{x^3+8};$	22. $\int \frac{x^2+3x+2}{x^3-1} dx;$
7. $\int \frac{(2x^2+7x+7) dx}{(x-1)(x^2+2x+5)};$	23. $\int \frac{(7x-10) dx}{x^3+8};$
8. $\int \frac{(3x-1) dx}{(x+3)(x^2-4x+17)};$	24. $\int \frac{(x^2-5x+40) dx}{(x+2)(x^2-2x+10)};$
9. $\int \frac{(4x^2+x+9) dx}{x^3+27};$	25. $\int \frac{(3-9x) dx}{x^3-1};$
10. $\int \frac{(x^2+6x+12) dx}{x^3-27};$	26. $\int \frac{(x^2+23) dx}{(x+1)(x^2+6x+13)};$
11. $\int \frac{x^2-6x+8}{x^3+8} dx;$	

12. $\int \frac{x^2 + 3x - 6}{(x+1)(x^2 + 6x + 13)} dx;$
 13. $\int \frac{(9x-9)dx}{(x+1)(x^2 - 4x + 13)};$
 14. $\int \frac{4x+2}{x^4 + 4x^2} dx;$
 15. $\int \frac{(x^2 - 13x + 40)dx}{(x+1)(x^2 - 4x + 29)};$
 16. $\int \frac{(4x-10)dx}{(x+2)(x^2 - 2x + 10)};$

27. $\int \frac{(4x^2 + 28)dx}{(x+3)(x^2 - 2x + 10)};$
 28. $\int \frac{(5x+13)dx}{(x+3)(x^2 + 8x + 20)};$
 29. $\int \frac{(3x^2 + 2x + 9)dx}{x^3 + 64};$
 30. $\int \frac{(2x+16)dx}{(x-4)(x^2 - 2x + 26)}.$

4. Обчисліти інтеграли від іrrаціональних функцій:

1. $\int \frac{1-\sqrt{x+1}}{\left(1+\sqrt[3]{x+1}\right)\sqrt{x+1}} dx;$
 2. $\int \frac{\sqrt[4]{x}+\sqrt{x}}{\sqrt{x+1}} dx;$
 3. $\int \frac{\sqrt[3]{\left(x+1\right)^2}+\sqrt[6]{x+1}}{\sqrt{x+1}+\sqrt[3]{x+1}} dx;$
 4. $\int \frac{\left(\sqrt[3]{x}+1\right)\left(\sqrt{x}+1\right)}{\sqrt[6]{x^5}} dx;$
 5. $\int \frac{x+\sqrt[3]{x^2}+\sqrt[6]{x}}{x\left(1+\sqrt[3]{x}\right)} dx;$
 6. $\int \frac{\sqrt{2x+1}+\sqrt[3]{2x+1}}{\sqrt{2x+1}} dx;$
 7. $\int \frac{\sqrt{x-1}}{\sqrt[3]{x-1}+\sqrt[6]{x-1}} dx;$
 8. $\int \frac{\sqrt{x-1}-2\sqrt[3]{x-1}}{2\sqrt[3]{x-1}+\sqrt{x-1}} dx;$

16. $\int \frac{\sqrt{3x+1}+2}{\sqrt{3x+1}+2\sqrt[3]{3x+1}} dx;$
 17. $\int \frac{dx}{\sqrt[3]{\left(2x+1\right)^2}-\sqrt{2x+1}};$
 18. $\int \frac{\sqrt{x}-\sqrt[3]{x}}{\sqrt[3]{x}-\sqrt[6]{x}-1} dx;$
 19. $\int \frac{\sqrt{x}}{1-\sqrt[4]{x}} dx;$
 20. $\int \frac{\sqrt[6]{3x+1}+1}{\sqrt{3x+1}-\sqrt[3]{3x+1}} dx;$
 21. $\int \frac{\sqrt{x}}{x-4\sqrt[3]{x^2}} dx;$
 22. $\int \frac{x+\sqrt{x}+\sqrt[3]{x^2}}{x\left(1+\sqrt[3]{x}\right)} dx;$
 23. $\int \frac{\sqrt{x}}{x-\sqrt[3]{x^2}} dx;$
 24. $\int \frac{\sqrt{x}}{3x+\sqrt[3]{x^2}} dx;$

$$\begin{aligned}
9. & \int \frac{\sqrt{x+3}}{\sqrt[3]{x+3} + \sqrt[6]{x+3}} dx; \\
10. & \int \frac{\sqrt[6]{x-1}}{\sqrt[3]{x-1} + \sqrt{x-1}} dx; \\
11. & \int \frac{\sqrt{x+3}}{1 + \sqrt[3]{x+3}} dx; \\
12. & \int \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}}{\sqrt{x} + \sqrt[6]{x}} dx; \\
13. & \int \frac{\sqrt[3]{x+3}}{\sqrt[3]{x+3} + \sqrt{x+3}} dx; \\
14. & \int \frac{x+1 + \sqrt[3]{(x+1)^2} + \sqrt[6]{x+1}}{(x+1)(1 + \sqrt[3]{x+1})} dx; \\
15. & \int \frac{\sqrt{x}-1}{(\sqrt[3]{x}+1)\sqrt{x}} dx;
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
25. & \int \frac{\sqrt{x}}{1 - \sqrt[3]{x}} dx; \\
26. & \int \frac{x - \sqrt[3]{x^2}}{x(1 + \sqrt[6]{x})} dx; \\
27. & \int \frac{\sqrt{x}}{1 + \sqrt[4]{x}} dx; \\
28. & \int \frac{\sqrt{3x+1} - 1}{2 + \sqrt{3x+1} - \sqrt[3]{3x+1}} dx; \\
29. & \int \frac{\sqrt{x}}{4x - \sqrt[3]{x^2}} dx; \\
30. & \int \frac{\sqrt{x+1} - 1}{(\sqrt[3]{x+1} + 1)\sqrt{x+1}} dx.
\end{aligned}$$

5. Обчислити інтеграли, використовуючи підстановки Ейлера:

$1. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{1+x^2}};$ $2. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2-1}};$ $3. \int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2-1}};$ $4. \int \frac{dx}{x\sqrt{1-x^2}};$ $5. \int \frac{dx}{x\sqrt{1+x^2}};$ $6. \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}};$ $7. \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2+x+1}};$	$11. \int \frac{dx}{x\sqrt{1+x-x^2}};$ $12. \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2+x-2}};$ $13. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2-x+1}};$ $14. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2-x-1}};$ $15. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2+x+1}};$ $16. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2+x-1}};$ $17. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{1+x-x^2}};$	$21. \int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2-x-1}};$ $22. \int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{1+x-x^2}};$ $23. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{1-x-x^2}};$ $24. \int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{1-x-x^2}};$ $25. \int \frac{dx}{x\sqrt{1-x-x^2}};$ $26. \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2+x-3}};$ $27. \int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{x^2+x-2}};$
---	--	--

8. $\int \frac{dx}{x\sqrt{x^2 - x + 1}}$;	18. $\int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2 + x + 1}}$;	28. $\int \frac{dx}{x\sqrt{x^2 - 3x + 2}}$;
9. $\int \frac{dx}{x\sqrt{x^2 + x - 1}}$;	19. $\int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2 - x + 1}}$;	29. $\int \frac{dx}{(x+1)\sqrt{2-x-x^2}}$;
10. $\int \frac{dx}{x\sqrt{x^2 - x - 1}}$;	20. $\int \frac{dx}{(x-1)\sqrt{x^2 + x - 1}}$;	30. $\int \frac{dx}{x\sqrt{1-3x-2x^2}}$.

6. Обчислити інтеграли від тригонометричних функцій:

1. $\int \cos^4 3x \sin^2 3x dx$;	11. $\int \frac{\sin^3 x}{\sqrt[5]{\cos^3 x}} dx$;	21. $\int \frac{\sin^3 2x}{\sqrt[3]{\cos^2 2x}} dx$;
2. $\int \sqrt[5]{\sin^4 x} \cos^3 x dx$;	12. $\int \sqrt[3]{\cos^2 x} \sin^3 x dx$;	22. $\int \sin^4 x \cos^3 x dx$;
3. $\int \cos^3 x \sin^8 x dx$;	13. $\int \sqrt[3]{\sin^2 x} \cos^3 x dx$;	23. $\int \sin^2 x \cos^4 x dx$;
4. $\int \cos^4 x \sin^3 x dx$;	14. $\int \sqrt[5]{\cos^3 2x} \sin^3 2x dx$;	24. $\int \sin^4 x \cos^2 x dx$;
5. $\int \frac{\cos^3 x dx}{\sqrt[3]{\sin^4 x}}$;	15. $\int \frac{\cos^3 x dx}{\sqrt[5]{\sin^3 x}}$;	25. $\int \sin^3 x \cos^8 x dx$;
6. $\int \sqrt[6]{\sin^3 2x} \cos^3 2x dx$;	16. $\int \sin^2 2x \cos^4 2x dx$;	26. $\int \frac{3 \cos^3 x}{\sin^4 x} dx$;
7. $\int \frac{\cos^3 x}{\sqrt[3]{\sin^2 x}} dx$;	17. $\int \frac{\sin^3 x}{\sqrt[3]{\cos^2 x}} dx$;	27. $\int \sin^5 x \sqrt[5]{\cos^3 x} dx$;
8. $\int \frac{\sin^3 x}{\sqrt[3]{\cos^4 x}} dx$;	18. $\int \sqrt[5]{\cos^4 x} \sin^3 x dx$;	28. $\int \sin^4 x \cos^5 x dx$;
9. $\int \frac{3 \sin^3 x}{\cos^4 x} dx$;	19. $\int \sin^4 2x \cos^2 2x dx$;	29. $\int \sin^4 3x \cos^2 3x dx$;
10. $\int \sin^5 x \cos^4 x dx$;	20. $\int \frac{\cos^3 2x}{\sqrt[3]{\sin^2 2x}} dx$;	30. $\int \frac{\sin^3 x}{\sqrt[3]{\cos^4 x}} dx$.

7. Обчислити інтеграли, використовуючи універсальну тригонометричну підстановку:

1. $\int \frac{dx}{5 + 2 \sin x + 3 \cos x}$;	16. $\int \frac{dx}{4 \cos x + 3 \sin x}$;
2. $\int \frac{dx}{5 - 4 \sin x + 2 \cos x}$;	17. $\int \frac{2 - \sin x + 3 \cos x}{1 + \cos x} dx$;
3. $\int \frac{3 \sin x - 2 \cos x}{1 + \cos x} dx$;	18. $\int \frac{dx}{5 + \sin x + 3 \cos x}$;

$$4. \int \frac{dx}{5+3\cos x - 5\sin x};$$

$$5. \int \frac{dx}{5\cos x + 10\sin x};$$

$$6. \int \frac{dx}{3+2\cos x - \sin x};$$

$$7. \int \frac{dx}{5-3\cos x};$$

$$8. \int \frac{dx}{8-4\sin x + 7\cos x};$$

$$9. \int \frac{dx}{3+5\cos x};$$

$$10. \int \frac{dx}{2\sin x + 3\cos x + 3};$$

$$11. \int \frac{dx}{5+4\sin x};$$

$$12. \int \frac{dx}{8+4\cos x};$$

$$13. \int \frac{dx}{3\sin x - 4\cos x};$$

$$14. \int \frac{dx}{7\sin x - 3\cos x};$$

$$15. \int \frac{dx}{2+4\sin x + 3\cos x};$$

$$19. \int \frac{dx}{4\sin x + 3\cos x + 5};$$

$$20. \int \frac{7+6\sin x - 5\cos x}{1+\cos x} dx;$$

$$21. \int \frac{dx}{3+\sin x + \cos x};$$

$$22. \int \frac{6\sin x + \cos x}{1+\cos x} dx;$$

$$23. \int \frac{dx}{3\cos x - 4\sin x};$$

$$24. \int \frac{dx}{5+3\cos x};$$

$$25. \int \frac{dx}{4\sin x - 6\cos x};$$

$$26. \int \frac{dx}{3+5\sin x + 3\cos x};$$

$$27. \int \frac{dx}{\cos x - 3\sin x};$$

$$28. \int \frac{dx}{4-4\sin x + 3\cos x};$$

$$29. \int \frac{dx}{3\sin x - \cos x};$$

$$30. \int \frac{dx}{2-3\cos x + \sin x}.$$

📖 Практичне заняття №6.

Тема: Означення визначеного інтегралу.

Інтегральна сума та суми Дарбу.

1. Обчислити визначені інтеграли як границі інтегральних сум Рімана, розбивши відрізок інтегрування на n рівних частин [12, с.73; 17, с.121]:

a) $\int_0^1 e^x dx;$ б) $\int_0^2 x^2 dx;$ в) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx;$

$$\Gamma) \int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos x dx; \quad \Delta) \int_0^{\frac{\pi}{2}} x \sin x dx; \quad \text{e)} \int_0^2 [x^2] dx.$$

2. Обчислити визначені інтеграли як границі інтегральних сум Рімана, розбивши відрізок інтегрування точками, які утворюють геометричну прогресію:

$$\begin{array}{ll} \text{a)} \int_1^2 x^3 dx; & \text{б)} \int_a^b \frac{\ln x}{x} dx; \\ \text{в)} \int_1^2 x^m dx, m \in Z \setminus \{-1\}; & \text{г)} \int_1^2 x \ln x dx. \end{array}$$

3. Обчислити верхні і нижні інтегральні суми, що відповідають розбиттю відрізка $[a; b]$ на n рівних частин:

$$\begin{array}{ll} \text{a)} \int_0^2 \frac{dx}{1+x^2}, n=5; n=10; & \text{б)} \int_0^1 \sqrt{x} dx, n=k; \\ \text{в)} \int_{-2}^1 \operatorname{sgn} x dx, n=3k; & \text{г)} \int_{-5}^0 [x] dx, n=5k. \end{array}$$

4. Обчислити інтегральні суми для функції $f(x)=x^3$ на відрізку $[1; 3]$, якщо [17, с. 124]:

$$\begin{array}{l} \text{a)} x_k = 1 + \frac{2k}{n}, k = \overline{0, n}, \xi_k = x_{k-1}, k = \overline{1, n}; \\ \text{б)} x_k = 1 + \frac{2k}{n}, k = \overline{0, n}, \xi_k = x_k, k = \overline{1, n}; \\ \text{в)} x_k = 1 + \frac{2k}{n}, k = \overline{0, n}, \xi_k = \frac{x_{k-1} + x_k}{2}, k = \overline{1, n}; \\ \text{г)} x_k = \left(\sqrt[n]{3}\right)^k, k = \overline{0, n}, \xi_k = x_{k-1}, k = \overline{1, n}; \\ \text{д)} x_k = \left(\sqrt[n]{3}\right)^k, k = \overline{0, n}, \xi_k = x_k, k = \overline{1, n}. \end{array}$$

5. Користуючись геометричним змістом інтегралу обчислити:

$$\begin{array}{ll} \text{а)} \int_1^2 \sqrt{2x-x^2} dx; & \text{б)} \int_0^2 \sqrt{4x-x^2} dx; \\ \text{в)} \int_{-1}^5 \sqrt{5+4x-x^2} dx; & \text{г)} \int_{-1}^2 |x-1| dx; \end{array}$$

д) $\int_{0,5}^1 \arcsin x dx.$

Тема: Основні властивості визначеного інтеграла.

1. Довести, що кожний з інтегралів дорівнює нулю [17, с. 137]:

а) $\int_{-3}^3 x\sqrt{9-x^2} dx;$

б) $\int_{-10}^{10} \lg(x + \sqrt{1+x^2}) dx;$

в) $\int_{-2}^2 (|x-1| + |x+1| - 2|x|) dx;$ г) $\int_0^1 (2 \arcsin x - \arccos(1-2x^2)) dx;$

д) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \left(\sin^4 x - \frac{1}{8} \cos 4x + \frac{1}{2} \cos 2x - \frac{3}{8} \right) dx;$

е) $\int_0^1 \left(\frac{1}{2} \arccos x - \arccos \sqrt{\frac{1+x}{2}} \right) dx;$

ж) $\int_{-\pi}^{\pi} e^{x^2} \sin x dx;$

ж) $\int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} (\cos x^2 + x^2) \sin x dx.$

2. Порівняти інтеграли [15, с. 227]; [10, с. 76]:

а) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{x} dx$ і $\int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x} dx;$

б) $\int_{-2}^0 x^3 2^x dx$ і $\int_0^2 x^3 2^x dx;$

в) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{10} x dx$ і $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^7 x dx;$

г) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^5 x dx$ і $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 x dx;$

д) $\int_1^2 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$ і $\int_1^2 \frac{dx}{x};$

е) $\int_0^1 \sqrt{1+x^2} dx$ і $\int_0^1 x dx.$

3. Оцінити інтеграли [15, с. 228];[2]:

а) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{1 + \frac{1}{2} \sin^2 x} dx;$

б) $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{2+x-x^2}};$

в) $\int_0^1 \frac{x^9 dx}{\sqrt{1+x}};$

г) $\int_{100}^{200} \frac{x^3 dx}{x^4 + x + 1};$

д) $\int_0^1 \frac{1+x^{20}}{1+x^{40}} dx;$

е) $\int_0^2 e^{x^2-x} dx;$

ж) $\int_{-1}^2 \frac{2^x dx}{(x^2+1)(x+2)};$

ж) $\int_{10}^{100} \frac{\cos x^2}{x^{20}+1} dx.$

4. Довести нерівності [10, с. 76]; [17, с. 142]:

а) $0,5 \leq \int_0^{0,5} \frac{dx}{\sqrt{1-x^{2n}}} \leq \frac{\pi}{6}; n \in N; \quad \text{б) } 0 < \int_0^{\pi} \frac{\sin x dx}{\sqrt[5]{x^2+2}} \leq \frac{\pi}{\sqrt[5]{2}};$

в) $\frac{1}{\sqrt{3}} < \int_{-1}^1 \frac{\cos x dx}{2+x^2} \leq 1; \quad \text{г) } 10^{-6} < \int_{-2}^2 2^{x^2-5x+4} dx \leq 10^{-3};$

д) $\frac{1}{100} < \int_0^3 \left(\frac{1}{3}\right)^{|x^2-2|x|-3} dx \leq 3; \quad \text{е) } 0 < \int_0^1 \sin(arctgx) dx \leq \frac{\sqrt{2}}{2}.$

5. Довести, що якщо функція $f(x)$ на відрізку $[a; b]$ строго опукла і зростає, то

$$(b-a) \cdot \frac{f(a)-f(b)}{2} < \int_a^b f(x) dx < (b-a)f(x).$$

Запишіть відповідну нерівність, якщо функція $f(x)$ на $[a; b]$ строго вгнута.

6*. Знайти границю:

а) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 \frac{x^n}{1+x} dx;$

б) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^n x dx;$

в) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_n^{n+p} \frac{\sin x}{x} dx, \quad p > 0;$

г) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 e^{-nx} x^p dx, \quad p > 0.$

BOOK Практичне заняття №7.

Тема: Інтеграл зі змінною верхньою межею.

Формула Ньютона-Лейбніца.

1. Знайти найменше і найбільше значення функції [17, с. 154]:

а) $F(x) = \int_0^x (t-1)(t-2)^2 dt, \quad [0; 2]; \quad \text{б) } F(x) = \int_0^{e^x} \frac{t^4 - 16}{t+1} dt, \quad [0; \ln 3];$

$$\text{в)} F(x) = \int_1^{x^2} t(\ln t - 1) dt, [1; 2]; \quad \text{г)} F(x) = \int_0^{\frac{x-1}{x+1}} t dt, [0; 4].$$

2. Довести тотожності [17, с. 154]:

$$\text{а)} \int_x^1 \frac{dt}{1+t^2} - \int_1^{\frac{1}{x}} \frac{dt}{1+t^2} = 0, \quad x > 0;$$

$$\text{б)} \int_0^{\sin^2 x} \arcsin \sqrt{t} dt + \int_0^{\cos^2 x} \arccos \sqrt{t} dt = \frac{\pi}{4};$$

$$\text{в)} \int_0^x \sin t dt + \int_0^{\sin x} \arcsin t dt - x \sin x = 0, [-1; 1].$$

3. Обчислити інтеграли, користуючись формулою Ньютона-Лейбніца:

$$\text{а)} \int_1^2 (x^2 - 2x + 3) dx;$$

$$\text{б)} \int_0^1 \left(\sqrt{x} + \sqrt[3]{x^2} \right) dx;$$

$$\text{в)} \int_0^1 \frac{x^2 + 3x}{(x+1)(x^2 + 1)} dx;$$

$$\text{г)} \int_0^1 \frac{x^5}{x^{12} + 1} dx;$$

$$\text{д)} \int_{-\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{3}} \frac{x^7 - 2x^5 + 3x^3 - x + 1}{\cos^2 x} dx;$$

$$\text{е)} \int_1^2 |4x - 1| dx;$$

$$\text{е)} \int_1^4 (2\sqrt{x} - x)^2 dx;$$

$$\text{ж)} \int_1^2 \frac{e^x - x^3}{x^3 e^x} dx;$$

$$\text{з)} \int_1^2 \frac{x^4 + x^2 - 2}{x^2} dx;$$

$$\text{и)} \int_{-2}^{-1} \frac{x^4 - x^2 + 5}{x^2} dx.$$

4. Обчислити інтеграли, користуючись формулою інтегрування частинами:

$$\text{а)} \int_0^{\frac{\pi}{4}} \operatorname{arctg} x dx;$$

$$\text{б)} \int_1^2 x^3 \ln x dx;$$

$$\text{в)} \int_0^1 \ln(1+x) dx;$$

$$\text{г)} \int_0^1 e^x \cos x dx;$$

$$\text{д)} \int_0^{\frac{\pi}{4}} \ln(1 + \operatorname{tg}x) dx; \quad \text{е)} \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{x \arcsin x}{(1 - x^2)^2} dx.$$

5. Обчисліти інтеграли, користуючись правилом заміни змінної [2, с. 260]:

$$\text{а)} \int_3^8 \frac{x dx}{\sqrt{1+x}};$$

$$\text{б)} \int_1^2 \frac{dx}{x \sqrt{1+x^2}};$$

$$\text{в)} \int_0^1 \frac{\sqrt{e^x} dx}{\sqrt{e^x + e^{-x}}};$$

$$\text{г)} \int_3^{29} \frac{\sqrt[3]{(x-2)^2} dx}{3 + \sqrt[3]{(x-2)^2}};$$

$$\text{д)} \int_3^6 \frac{\sqrt{x^2 - 9} dx}{x^4};$$

$$\text{е)} \int_0^a \frac{dx}{x + \sqrt{a^2 - x^2}};$$

$$\text{ж)} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x dx}{6 - 5 \sin x + \sin^2 x};$$

$$\text{з)} \int_0^{\frac{\pi}{4}} \ln(1 + \operatorname{tg}x) dx;$$

$$\text{и)} \int_0^3 \arcsin \sqrt{\frac{x}{x+1}} dx.$$

6. Пояснити, чому формальна заміна змінної приводить до неправильного результату:

$$\text{а)} \int_{-1}^1 dx, \quad t = x^{\frac{2}{3}}; \quad \text{б)} \int_{-1}^1 \frac{dx}{1+x^2}, \quad x = \frac{1}{t}; \quad \text{в)} \int_0^{2\pi} \frac{dx}{5 - 3 \cos x}, \quad \operatorname{tg} \frac{x}{2} = t.$$

7*. Довести, що якщо функція $f(x)$ неперервна на відрізку інтегрування, то [18, с. 542]:

$$\text{а)} \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(\sin x) dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(\cos x) dx;$$

$$\text{б)} \int_0^{\pi} x f(\sin x) dx = \frac{\pi}{2} \int_0^{\pi} f(\sin x) dx = \pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} f(\sin x) dx;$$

$$\text{в)} \int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 f(1-x) dx = \int_0^1 f(1+x) dx;$$

$$\text{г)} \int_0^1 x^3 f(x^2) dx = \frac{1}{2} \int_0^1 x f(x) dx;$$

$$\text{д)} \int_{-1}^1 \cos x f(x^2) dx = 2 \int_0^1 \cos x f(x^2) dx;$$

$$\text{е)} \int_{-1}^1 \sin x f(\cos x) dx = 0.$$

Лабораторне заняття №1.

Тема: Наближені методи обчислення визначених інтегралів. Застосування визначених інтегралів до обчислення площ плоских фігур і довжин плоских кривих.

1. Обчислити наближено за формулою прямокутників з кроком h інтеграли та оцінити похибку [10, с. 199]:

$$\text{а)} \int_0^2 x^4 dx, \quad h = 0,2;$$

$$\text{б)} \int_0^\pi \sin x dx, \quad h = \frac{\pi}{6};$$

$$\text{в)} \int_1^5 \frac{dx}{x}, \quad h = 0,4;$$

$$\text{г)} \int_1^5 \frac{dx}{1+x^4}, \quad h = 0,5;$$

$$\text{д)} \int_0^2 e^{x^2} dx, \quad h = 0,2;$$

$$\text{е)} \int_0^1 \frac{\ln(1+x)}{x} dx, \quad h = 0,2.$$

2. Обчислити наближено за формулою трапецій з кроком h інтеграли та оцінити похибку [10, с. 200]:

$$\text{а)} \int_2^9 \frac{dx}{x-1}, \quad h = 1;$$

$$\text{б)} \int_2^7 \frac{dx}{\sqrt{x+2}}, \quad h = 1;$$

$$\text{в)} \int_0^2 \sqrt{1+x^4} dx, \quad h = \frac{1}{8};$$

$$\text{г)} \int_0^1 \frac{dx}{1+x^3}, \quad h = 0,1;$$

$$\text{д)} \int_2^5 \ln^2 x dx, \quad h = 0,5;$$

$$\text{е)} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sqrt{1 - 0,25 \sin^2 x} dx, \quad h = \frac{\pi}{12}.$$

3. Обчислити наближено за формулою Сімпсона з кроком h інтеграли та оцінити похибку [10, с. 200]:

$$\text{а)} \int_1^3 \sqrt{\frac{x+1}{x}} dx, \quad h = 0,5;$$

$$\text{б)} \int_0^1 \sqrt{1-x^3} dx, \quad h = 0,1;$$

$$\text{в)} \int_0^2 e^{-x^2} dx, \quad h = 0,5;$$

$$\text{г)} \int_0^2 e^{x^2} dx, \quad h = 0,2.$$

4. Знайти площу фігури, обмеженої графіками функцій:

- a) $y = x^3$, $x = 1$, $x = 3$;
- б) $y = x^2$, $y = \frac{1}{2}x^2$, $y = 3x$;
- д) $y = -x^2 - 4x$, $y = 1$, $x = -3$, $x = -1$;
- е) $y = 4(x - 2)$, $y = (x - 1)^2$, $y = 0$;
- з) $y = 7x - 2x^2$, $y = \frac{7}{2} - x$;
- и) $y = x^2 - 4x + 5$, $y = x + 1$;
- к) $y = \ln(1 + x)$, $y = -xe^{-x}$, $x = 1$;
- м) $y = \frac{6}{x+5}$, $y = |x|$, $x \geq -2$;
- о) $y = \frac{x^2}{2}$, $y = \frac{1}{1+x^2}$;
- б) $y = x^2 + 4x$, $y = x + 4$;
- г) $y = x^2 + 1$, $y = \frac{1}{2}x^2 + 1$, $x = 1$, $x = 2$;
- е) $xy = 4$, $x + y - 5 = 0$;
- ж) $y = -x^2 + 2$, $y = x + 2$;
- и) $y = x^2 - 2x + 3$, $y = 4 - 2x$;
- ї) $y = \sin x$, $y = x^2 - \pi x$;
- л) $y = 6x^2 - 5x + 1$, $y = \cos \pi x$, $0 \leq x \leq \frac{1}{2}$;
- н) $y = \sin 2x$, $y = \sin x$, $\frac{\pi}{3} \leq x \leq \pi$;
- п) $y = \operatorname{arctg} \sqrt{x}$, $y + x^2 = 0$, $x = 1$.

5. Знайти площину фігури, обмеженої графіком функції:

- а) $y = 2x^2 - 8x$, дотичною до цього графіка в точці $(2; -8)$ і віссю ординат;
- б) $y = x^2 - 2x + 2$, дотичною до цього графіка в точці $(0; 2)$ і прямою $x = 1$;
- в) $y = e^{3x}$, дотичною до цього графіка в точці $(0; 1)$ і прямую $x = 3$;
- г) $y = \arcsin x$ і прямими $y = 0$, $x = 0$, $x = \frac{1}{2}$;
- д) $y = x^2 + 4x + 9$ і дотичними до цього графіка у точках з абсцисами $x_1 = -3$, $x_2 = 0$;
- е) $y = 4x - x^2 + 1$ і дотичними до цього графіка у точках з абсцисами $x_1 = 0$, $x_2 = 3$.

6. Обчислити площину фігури, заданої параметрично:

- а) $x = at - t^2$, $y = at^2 - t^3$, $a > 0$;
- б) $x = t^2 - a^2$, $y = t^3 - a^2t$, $a > 0$;
- в) $x = \frac{c^2}{a} \cos^3 t$, $y = \frac{c^2}{b} \sin^3 t$, $c^2 = a^2 - b^2$ (еволюта еліпса);

г) $x = a \frac{1-t^2}{(1+t^2)^2}, \quad y = \frac{2at}{(1+t^2)^2}$ (равлик);

д) $x = \frac{t(1-t^2)}{1+3t^2}, \quad y = \frac{4t^2}{1+3t^2};$

е) $x = r(n \cos t - \cos nt), \quad y = r(n \sin t - \sin nt), \quad n \in N$ (епіциклоїда);

ж) $x = a(t - \sin t), \quad y = a(1 - \cos t), \quad 0 \leq t \leq 2\pi$ (циклоїда);

ж) $x = a \sin t, \quad y = b \sin 2t;$

з) $x = a \sin t \cos^2 t, \quad y = a \sin^2 t \cos t, \quad 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2};$

и) $x = (R+r) \cos t - r \cos \frac{R+r}{r} t,$

$y = (R+r) \sin t - r \sin \frac{R+r}{r} t, \quad R = nr, \quad n \in \mathbb{N};$

7. Обчислити площину фігури, заданої в полярних координатах:

а) $\rho = a(1 + \cos \varphi)$ (кардіоїда);

б) $\rho^2 = a^2 \cos 2\varphi$ (лемніската Бернуллі);

в) $\rho = a \cos 3\varphi, \quad \rho = \frac{a}{2};$

г) $\rho = a\varphi$ (один виток архімедової спіралі);

д) $\rho = 2\sqrt{3} \cos \varphi, \quad \rho = 2a \sin \varphi;$

е) $\rho = a \cos \varphi, \quad \rho = a \cos \varphi + a \sin \varphi.$

8. Обчислити площину фігури, перейшовши до полярних координат:

а) $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2 xy; \quad$ б) $(x^2 + y^2)^3 = a^2 x^4;$

в) $(x^2 + y^2 - ax)^2 = a^2(x^2 + y^2); \quad$ г) $x^4 + y^4 = x^2 + y^2.$

9. Знайти довжину кривої [10, с. 120]:

а) $y = 2x^{\frac{3}{2}}, \quad 0 \leq x \leq 2\sqrt{3};$

б) $y = \frac{4}{5}x^{\frac{5}{4}}, \quad 0 \leq x \leq 9;$

в) $y = x^2 - 2x + 2, \quad -1 \leq x \leq 1;$

г) $y = \ln \frac{e^x + 1}{e^x - 1}, \quad 1 \leq x \leq 2;$

д) $y = \ln(\cos x), \quad 0 \leq x < \frac{\pi}{3};$

е) $y = \sqrt{x - x^2} + \arcsin x, \quad -1 \leq x \leq 1;$

ε) $y = x \sqrt{\frac{x}{1-x}}, \quad 0 \leq x \leq \frac{5}{6};$

ж) $y = 2a \ln \frac{\sqrt{a} + \sqrt{x}}{\sqrt{a} - \sqrt{x}} - 4\sqrt{ax}, \quad 0 \leq x \leq x_0 < a;$

з) $y = \frac{a}{2} \left(e^{\frac{x}{a}} + e^{-\frac{x}{a}} \right), \quad x = 0, x = a.$

№10. Обчислити довжину дуги кривої, заданої параметрично:

а) $x = a(\cos t + t \sin t), \quad y = a(\sin t - t \cos t), \quad t \in [0; 2\pi];$

б) $x = t - \sin t, \quad y = 1 - \cos t, \quad t \in [0; 2\pi];$

в) $x = a(sht - t), \quad y = a(cht - 1), \quad t \in [0; 1];$

г) $x = a \cos^3 t, \quad y = b \sin^3 t, \quad t \in \left[0; \frac{\pi}{2}\right];$

д) $x = \cos^4 t, \quad y = \sin^4 t; \quad$ е) $x = \cos^3 t, \quad y = \sin^3 t;$

е) $x = t^2, \quad y = t \left(\frac{1}{3} - t^2 \right); \quad$ ж) $x = 2t^3(1-t^2), \quad y = \sqrt{15}t^4.$

№11. Обчислити довжину дуги кривої, заданої в полярних координатах:

а) $\rho = \varphi, \quad 0 \leq \varphi \leq 2\pi;$	б) $\rho = 1 + \cos \varphi, \quad 0 \leq \varphi \leq 2\pi;$
в) $\rho = a \sin^3 \frac{\varphi}{3};$	г) $\rho = \frac{a}{1 + \cos \varphi}, \quad -\frac{\pi}{2} \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}.$

§ Практичне заняття №8.

Тема: Застосування визначених інтегралів до обчислення об'ємів тіл і площ поверхонь обертання. Рекурентні спiввiдношення.

№1. Зnайти об'єм тіла, утвореного обертанням фігури, обмеженої кривими, навколо осі l :

а) $y = 2x - x^2, \quad y \geq 0, \quad l: Ox; \quad l: Oy;$

б) $y = x^2 + 1, \quad x = 0, \quad x = 1, \quad y = 0;$

в) $y = 2x, \quad y = x + 3, \quad x = 0, \quad x = -1;$

г) $y = b \left(\frac{x}{a} \right)^2, \quad y = b \left| \frac{x}{a} \right|, \quad l: Ox; \quad l: Oy;$

д) $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, $l : Ox$; $l : Oy$;

е) $y = \arcsin x$, $y = 0$, $x = 1$, $l : Ox$; $l : Oy$;

ж) $x^2 + (y - b)^2 = a^2$, $l : Ox$;

з) $y = \frac{a^2}{a^2 + x^2}$, $y = 0$, $x = 0$, $x = a$, $l : Ox$; $l : Oy$;

и) $y = 2^x + 6$, $y = 2^{2x}$, $x = 0$, $l : Ox$; $l : Oy$;

и) $y = e^{2x} \sin \pi x$, $n - 1 \leq x \leq n$, $y = 0$, $n \in N$, $l : Ox$.

2. Знайти об'єм тіла, утвореного обертанням фігури, обмеженої кривими, навколо осі l :

а) $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, (циклоїда), $l : Ox$; $l : Oy$;

б) $x = a \sin t$, $y = b \sin 2t$, $l : Ox$;

в) $x = 2t - t^2$, $y = 4t - t^3$, $l : Ox$.

3. Знайти об'єм тіла, утвореного обертанням фігури, обмеженої кривими, навколо осі l :

а) $\rho = \sqrt[3]{\cos 3\varphi}$, $\varphi \in \left[\frac{\pi}{2}; \frac{5\pi}{6} \right]$, $l : Oy$;

б) $\rho = 2a \frac{\sin^2 \varphi}{\cos \varphi}$, $\varphi \in \left[0; \frac{\pi}{3} \right]$, $l : Ox$;

в) $\rho = a(1 - \cos \varphi)$, $l : Ox$, $l : Oy$;

г) $\rho = \frac{a}{\cos \varphi \cos 2\varphi}$, $\varphi \in \left[0; \frac{\pi}{6} \right]$, $l : Ox$.

4. Знайти об'єм тіла, обмеженого поверхнями [10, с. 140]:

а) $x^2 + y^2 = R^2$, $y = 0$, $z = 0$, $\frac{x}{R} + \frac{z}{H} - 1 = 0$, $\frac{x}{R} - \frac{z}{H} + 1 = 0$;

б) $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = \frac{(z - H)^2}{H^2}$, $z = 0$;

в) $2 \frac{z}{c} = \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2}$, $z = H$;

г) $\frac{x^2}{a^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$, $\frac{y}{b} - \frac{z}{c} = 0$, $\frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 0$, $z \geq 0$.

5. Обчислити об'єм тіла, що відтинається від прямого кругового циліндра площиною, яка проходить через діаметр основи. [12, с. 115]

6. На всіх хордах круга радіуса R , які паралельні деякому напрямку, побудовані симетричні параболічні сегменти сталої висоти h . Площини сегментів перпендикулярні до площини круга. Знайти об'єм утвореного тіла.

7. 1) Обчислити об'єм кульового сегмента, якщо його висота h , а радіус кулі R .

2) Обчислити об'єм кульового шару, що відтинається від кулі радіуса R двома паралельними площинами, які знаходяться по одній стороні від центра на відстанях a і b від нього ($a < b$).

8. Обчислити площину поверхні, утворену при обертанні навколо осі l кривої [17, с. 231]:

а) $y = \frac{1}{4}x^3$, $[0; 2]$, $l: Ox$; б) $y = \cos \frac{\pi x}{2a}$, $[-a; a]$, $l: Ox$;

в) $x^2 + (y - b)^2 = r^2$, $r < b$, $l: Ox$;

г) $y = x^2$, $[0; 1]$, $l: y = x$;

д) $y = \arcsin \sqrt{x} + \sqrt{x - x^2}$, $[0; 1]$, $l: Oy$;

е) $x = \sqrt{2} \sin t$, $y = \frac{1}{4} \sin 2t$, $0 \leq t \leq \pi$, $l: Oy$;

ж) $x = t^2$, $y = \frac{t^3}{3} - t$, $|t| \leq \sqrt{6}$, $l: x = 3$;

з) $\rho = 2a \sin \varphi$, $l: Ox$;

и) $\rho^2 = a^2 \cos 2\varphi$, $l: Ox$;

і) $\rho = 4 \sin \varphi$, $l: Ox$.

9. За допомогою визначених інтегралів знайти границі числових послідовностей [2, с. 270]:

а) $S_n = \frac{1}{n^2} + \frac{2}{n^2} + \dots + \frac{2n-1}{n^2}$;

б) $S_n = \frac{1}{n} \left(\sin \frac{\pi}{n} + \sin \frac{2\pi}{n} + \dots + \sin \frac{n-1}{n} \pi \right)$;

в) $S_n = \frac{\sqrt{n!}}{n}$;

г) $S_n = \frac{1 + \sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{3} + \dots + \sqrt[3]{n}}{\sqrt[3]{n^4}}$;

д) $S_n = \frac{1}{\sqrt{4n^2 - 1^2}} + \frac{1}{\sqrt{4n^2 - 2^2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{4n^2 - n^2}}$;

е) $S_n = n \left(\frac{1}{(n+1)^2} + \frac{1}{(n+2)^2} + \dots + \frac{1}{(2n)^2} \right);$

е) $S_n = \frac{1}{\sqrt{n}} \left(1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} \right);$

ж) $S_n = \frac{1}{n} \left(1 + \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi}{4n}} + \dots + \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi n}{4n}} \right).$

~~10.~~ Довести рівність:

а) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{2n} \right) = \ln 2$, використовуючи інтеграл $\int_1^2 \frac{dx}{x}$;

б) $\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{1}{n^2 + 1^2} + \frac{1}{n^2 + 2^2} + \dots + \frac{1}{n^2 + 2n^2} \right) = \frac{\pi}{4}$, використовуючи інтеграл

$$\int_0^1 \frac{dx}{1+x^2}.$$

Практичне заняття №9

Тема: Фізичні застосування визначеного інтегралу.

Для обчислення деякої величини Q на відрізку $[a;b]$ за допомогою визначеного інтеграла керуються такою **загальною схемою (І)**:

1. Провести T -розділення відрізка $[a;b]$ точками x_k , $k = \overline{0, n}$.
2. Для кожного відрізка $[x_k, x_{k+1}]$, $k = \overline{0, n-1}$ знайти частину ΔQ_k величини Q .
3. Подати наближене значення кожної величини ΔQ_k у вигляді добутку $\Delta Q_k \approx f(c_k) \Delta x_k$, де $\Delta x_k = x_{k+1} - x_k$, f - задана функція, $c_k \in [x_k, x_{k+1}]$, $k = \overline{0, n-1}$, і потім наближене значення Q у вигляді інтегральної суми $Q \approx \sum_{k=0}^{n-1} f(c_k) \Delta x_k$ (1).
4. Якщо з умови задачі випливає, що при $\lambda(T) = \max_{0 \leq k \leq n-1} \Delta x_k \rightarrow 0$ ($n \rightarrow \infty$) похибка наближеної рівності (1) прямує

до нуля, то шукана величина Q буде чисельно дорівнювати

$$Q = \lim_{\lambda(T) \rightarrow 0} \sum_{k=0}^{n-1} f(c_k) \Delta x_k = \int_a^b f(x) dx.$$

Тут для знаходження наближеного значення малого елемента ΔQ_k використовують різні припущення. Наприклад,

Маємо:	Замінююмо:
Малі ділянки кривої лінії Змінну силу на невеликих ділянках	Відрізками сталою силою (за величиною і напрямом) протягом малого проміжку часу, яку тіло мало в початковій або кінцевій точці проміжку
Змінну швидкість на невеликих ділянках	сталою швидкістю (за величиною і напрямом) протягом малого проміжку часу, яку тіло мало в початковій або кінцевій точці проміжку
Змінну температуру тіла, що нагрівається чи охолоджується, протягом малого проміжку часу	сталою температурою протягом малого проміжку часу, яке тіло мало на початку або в кінці цього проміжку

Багато величин можна виразити через визначений інтеграл, користуючись іншою схемою (ІІ):

- Нехай деяка частина шуканої величини Q є невідома функція $f(x)$, де x - один з параметрів величини Q , який змінюється на відрізку $[a;b]$, що відомий з умови задачі.
- Знайдемо диференціал df функції $f(x)$, тобто наближену величину (головну частину) її приросту Δf у вигляді добутку $df = f(x)dx$. При цьому тут також використовуються різні припущення, які, в цілому, зводяться до того, що при зміні аргументу x на малу величину dx зміна функції $f(x)$ вважається пропорційною dx .
- Упевнившись, що диференціал df знайдено правильно, тобто, що при $dx \rightarrow 0$ нескінченно малі Δf і df будуть еквівалентні, знайдемо шукану величину Q , про інтегрувавши df в межах від $x = a$ до $x = b$:

$$Q = \int_a^b f(x)dx.$$

У процесі розв'язуванні фізичних задач потрібно навчитися добре відомі співвідношення виражати і формулювати мовою математичного аналізу, а потім вже розв'язувати ці задачі і одержувати нові результати. Найбільш складне в цьому процесі – саме **математичне** формулювання задачі у вигляді алгебраїчного рівняння, або інтеграла, або так званого диференціального рівняння (в якому шукана функція входить під знаком похідної), а не математичні викладки, які пізніше використовуватимуться в задачі. Саме на це потрібно звернути найбільшу увагу.

Розв'язування фізичних задач

I. Обчислення моментів і координат центра мас ([10]: с. 165, [2]: с. 303, [16]: с. 161).

1. Знайти статичні моменти M_x та M_y однорідної кривої:

a) $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1, x \geq 0, y \geq 0;$ б) $y^2 = 2x, 0 \leq x \leq 2;$

в) $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1, y \geq 0, a > b;$

г) $x = a \sin^3 t, y = b \cos^3 t, 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2};$

д) $x = a(t - \sin t), y = a(1 - \cos t), 0 \leq t \leq 2\pi;$

е) $\rho = 2a \cos \varphi, 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2};$

ж) $\rho = ae^\varphi, 0 \leq \varphi \leq 2\pi.$

2. Знайти координати центра мас однорідної кривої:

а) $x = R \cos \varphi, y = R \sin \varphi, |\varphi| \leq \alpha \leq \pi;$

б) $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}, x \geq 0, y \geq 0;$

в) $y = ach\left(\frac{x}{a}\right), |x| \leq b;$

г) $x = \frac{1}{4}y^2 - \frac{1}{2} \ln y, 1 \leq y \leq 2;$

д) $x = a(t - \sin t), y = a(1 - \cos t), 0 \leq t \leq 2\pi;$

е) $\rho = a(1 + \cos \varphi), 0 \leq \varphi \leq \pi;$

ε) $\rho = ae^\varphi$, $\frac{\pi}{2} \leq \varphi \leq 2\pi$;

ж) $y = \frac{a}{2} \left(e^{\frac{x}{a}} + e^{-\frac{x}{a}} \right)$, $x \in [-a; a]$.

3. Знайти статичні моменти M_x та M_y однорідної фігури, обмеженої кривими:

а) $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$, $x = 0$, $y = 0$, $a > 0$, $b > 0$;

б) $y = \cos x$, $|x| \leq \frac{\pi}{2}$, $y = 0$; в) $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$;

г) $x = \frac{2}{1+x^2}$, $y = x^2$, $x = 0$, $x \geq 0$;

д) $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$;

е) $\rho = a(1 + \cos \varphi)$, $|\varphi| \leq \pi$; ε) $\rho = a\varphi$, $0 \leq \varphi \leq \pi$.

4. Однорідна пластина складена з прямокутника зі сторонами $2b$ і h і півкуруга з діаметром $2b$, який стикується з стороною прямокутника такої ж довжини. Знайти центр мас пластини.

5. Знайти координати центра мас однорідної фігури, обмеженої кривими:

а) $y = h \left(1 - \frac{x^2}{a^2} \right)$, $y = 0$, $h > 0$, $a > 0$;

б) $y^2 = \frac{x^3}{a}$, $x = a$, $y = 0$, $a > 0$, $y \geq 0$;

в) $y = a \cdot ch \left(\frac{x}{a} \right)$, $y = 0$, $|x| = b$, $a > 0$;

г) $y = \frac{2}{\pi} x$, $y = \sin x$, $y = 0$;

д) $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$;

е) $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$, $x \geq 0$, $y \geq 0$; ε) $x^2 + y^2 = a^2$, $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, $y \geq 0$, $x \geq 0$;

ж) $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{a}$, $x = 0$, $y = 0$; з) $\rho = a \cos^3 \varphi$, $a > 0$.

6. Користуючись теоремами Гульдена, знайти площину поверхні, утвореної обертанням фігури, обмеженої першою аркою циклоїди і віссю абсцис, навколо дотичної до вершини циклоїди.

7. Користуючись теоремами Гульдена, знайти об'єм і бічну поверхню прямого конуса з висотою H і радіусом основи r .

8. Правильний шестикутник з стороною a обертається навколо однієї з сторін. Знайти об'єм утвореного тіла.

9. Знайти площину поверхні і об'єм тіла, утвореного обертанням правильного трикутника з стороною a навколо осі, яка знаходитьться від його центра на відстані $d > \frac{a}{\sqrt{3}}$.

10. Квадрат з стороною a обертається навколо прямої, яка проходить через його вершину і складає кут φ з діагоналлю квадрата, $\frac{\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}$. Знайти площину поверхні і об'єм утвореного тіла.

II. Обчислення роботи змінної сили

11. ([10]: с. 165, [2]: с. 303, [16]: с. 161).

Обчислити роботу, яку потрібно затратити, щоб розтягнути пружину на 10 см, якщо відомо, що для подовження її на 1 см необхідно прикладти силу в 1 кН.

12. Котел, що має форму еліптичного параболоїда $z = \frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{9}$ висотою $H = 4$ м, заповнений рідиною густинорою $\rho = 0,8 \text{ т}/\text{м}^3$. Обчислити роботу, яку потрібно затратити на перекачування рідини через край котла.

13. Обчислити роботу, яку потрібно виконати, щоб викачати воду із наповненого доверху котла, який має форму параболоїда обертання (з вершиною донизу). Глибина котла 2 м, радіус основи 1 м. Густинна води $10^3 \text{ кг}/\text{м}^3$, прискорення відбного падіння $9,81 \text{ м}/\text{s}^2$.

14. Обчислити роботу, яка здійснюється при стисканні пружини на 20 см, якщо відомо (закон Гука), що сила пропорційна стиску пружини і що для стиску на 1 см необхідна сила в 2 кГ.

15. Обчислити роботу, яка потрібна для того, щоб викачати воду із напівсферичної посудини (котла) радіуса R м.

III. Обчислення сили тиску рідини на пластинку

16. ([10]: с. 165, [2]: с. 303, [16]: с. 161). Трикутна пластинка з основою $a = 3$ м і висотою $H = 2$ м занурена вертикално вершиною вниз в рідину так, що основа паралельна поверхні рідини і

знаходитьсь на відстані $d = 1$ м від поверхні. Густини рідини $\rho = 0,9 \text{ т/м}^3$. Обчисліти силу тиску рідини на кожну з сторін пластинки.

17. [10, с.178] В рідину густини ρ занурена вертикально прямокутна пластина з сторонами a і b так, що сторона a , яка ближча до поверхні, знаходитьсь на глибині h . Знайти силу тиску на пластину.

18. [10, с.178] В рідину густини ρ занурена вертикально пластина, яка має форму трапеції з основами a і b , $a > b$ і висотою h . Більша основа трапеції знаходитьсь на поверхні рідини. Знайти: 1) силу тиску на пластину; 2) глибину точки прикладання рівнодійної тиску..

19. [10, с.178] Пластина, яка має форму еліпса з півосяями a і b , $a > b$, занурена в рідину густини ρ так, що мала вісь еліпса знаходитьсь на поверхні рідини. Знайти силу тиску на занурену частину пластини.

IV. Розв'язування задач з використанням наближених методів обчислення визначеного інтеграла

20. Обчисліти силу тиску води на вертикальну площину, що має форму прямокутника з основою 4 м і висотою 2 м (основа прямокутника міститься на поверхні води).

21. Ширина річки 33 м. Вимірювання її глибини (в метрах) в поперечному перетині через кожні 3 м задані таблицею:

x	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33
h	0,7	1,1	1,3	1,6	1,8	1,7	1,6	1,4	1,3	1,1	0,9	0,6

Знаючи середню швидкість течії річки ($v = 1,6 \text{ м/с}$), визначити за формuloю прямокутників (трапецій) секундну витрату води Q . Зробити малюнок.

22. Обчисліти силу тиску води на вертикальну площину, що має форму трикутника з основою 2 м і висотою 3 м. Вершина трикутника міститься на поверхні води, а основа паралельна поверхні води.

23. Для обчислення площи ділянки землі, яка прилягає до огорожі довжиною 100 м, виміряні відстані від огорожі до кінця ділянки через кожні 10 м. Результати вимірювання (в метрах) виявились такими:

3,28	4,04	4,66	5,26	4,98	2,66	3,82	4,68	5,28	3,82	3,24
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Знайти площину ділянки, користуючись формулами прямокутників і трапецій. Зробити малюнок.

24. Обчислити силу тиску води на вертикальну площину, що має форму півкруга з діаметром 4 м (півкруг дотикається поверхні води по діаметру).

25. Ширина річки 22 м. Вимірювання її глибини (в метрах) в поперечному перетині через кожні 2 м задані таблицею:

x	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22
h	1,5	1,8	2,0	2,2	2,1	2,5	2,4	2,2	1,9	1,4	0,9	0,5

Знаючи середню швидкість течії річки ($v = 2,4 \text{ м/с}$), визначити за формuloю прямокутників (трапецій) секундну витрату води Q . Зробити малюнок.

§ Практичне заняття №10.

Тема: Невласні інтеграли.

1. Обчислити інтеграли на нескінченому проміжку або довести їх розбіжність:

a) $\int_1^{\infty} \frac{dx}{x+x^3};$

б) $\int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} e^{-\frac{1}{x}} dx;$

в) $\int_1^{+\infty} \sin 3x dx;$

г) $\int_{-\infty}^0 \frac{x+1}{x^2+1} dx;$

д) $\int_3^{+\infty} \frac{2x+5}{x^2+3x-10} dx;$

е) $\int_2^{+\infty} \frac{dx}{x \ln x};$

ж) $\int_0^{\infty} \frac{\operatorname{arctg} x}{(1+x^2)^{\frac{3}{2}}} dx;$

з) $\int_a^{\infty} e^{-ax} \sin bx dx, \quad a > 0;$

и) $\int_0^{+\infty} x^n e^{-x} dx, \quad n \in \mathbb{N}.$

2. Довести нерівності [10, с. 243]:

а) $0 < \int_{10}^{\infty} \frac{x^2 dx}{x^4 + x + 1} < 0,1;$

б) $\left| \int_0^{+\infty} \frac{\cos 4x dx}{x^2 + 4} \right| \leq \frac{\pi}{4};$

в) $0,25 < \int_1^{+\infty} \frac{x^6 + 1}{x^{11} + 1} dx < 0,35;$

г) $0 < \int_{10}^{+\infty} e^{-x^2} dx < \frac{1}{5 \cdot 2^{102}}.$

3. Дослідити на збіжність інтеграли, використовуючи ознаки збіжності [10, с. 245]:

a) $\int_1^{+\infty} \frac{\sin^3 3x}{\sqrt[3]{x^4 + 1}} dx;$

б) $\int_1^{+\infty} \frac{x dx}{x^3 + \sin x};$

в) $\int_1^{\infty} \frac{1 + \arcsin \frac{1}{x}}{1 + x\sqrt{x}} dx;$

г) $\int_{-\infty}^{+\infty} x^2 \left(\operatorname{arctg} \frac{x^3}{1+x^2} \right)^3 dx.$

4. Знайти, при яких значеннях параметрів α і β збіжні інтеграли [10, с. 249]:

a) $\int_e^{+\infty} \frac{\ln^\alpha x dx}{\left(e^{\frac{1}{x^2}} - 1 \right)^\beta};$

б) $\int_2^{+\infty} \frac{dx}{x^\alpha \ln^\beta x};$

в) $\int_0^{+\infty} \frac{x^\alpha dx}{x^\beta + 1};$

г) $\int_0^{+\infty} \frac{e^{\alpha x} dx}{\left(\sqrt[3]{x+1} - 1 \right)^\beta \sin^\beta \frac{x}{x+1}}.$

5. Обчислити інтеграли або встановити їх розбіжність:

а) $\int_0^4 \frac{dx}{x + \sqrt{x}};$

б) $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[3]{\sin x - \cos x}} dx;$

в) $\int_0^1 \frac{dx}{(2-x)\sqrt{1-x}};$

г) $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \sqrt{\operatorname{ctg} x} dx;$

д) $\int_{-1}^1 x^3 \ln \frac{1+x}{1-x} \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}};$

е) $\int_0^1 x^\alpha \ln^n x dx, \quad \alpha > -1, \quad n \in \mathbb{N};$

ж) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \ln(\cos x) dx.$

6. Обчислити площі криволінійних трапецій [10, с. 224]:

а) $y = \frac{1}{\sqrt{2-5x}}, \quad x \in [0; 0,4); \quad$ б) $y = \frac{x}{\sqrt{(x-a)(b-x)}}, \quad x \in (a; b);$

в) $y = \frac{1}{x\sqrt{\ln x}}, \quad x \in (1; e]; \quad$ г) $y = \frac{\arcsin \sqrt{x}}{\sqrt{1-x}}, \quad x \in [0; 1).$

7. Дослідити на збіжність невласні інтеграли:

а) $\int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x^2} dx;$

б) $\int_1^2 \frac{dx}{\ln x};$

в) $\int_0^1 \frac{dx}{e^x - \cos x};$

г) $\int_0^1 x^p \ln^q \frac{1}{x} dx;$

д) $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{\sin x}{x\sqrt{x}} dx;$

е) $\int_1^2 \frac{dx}{x \ln^p x} dx.$

☒ Контрольна робота №1 (45 балів).

☒1. Обчисліти площину фігури, обмеженої кривими:

1. $y = 2 - x^2, y = x;$

2. $y = x^2, y = 2 - x^2;$

3. $y = x^2, x + y = 2;$

4. $y = 2x - x^2, x + y = 2;$

5. $y = 2x - x^2, y = -x;$

6. $y = x^2 + 4x, y = x + 4;$

7. $y = 6x - x^2, y = 0;$

8. $y = x^3, y = x^2;$

9. $y = \frac{x^2 - 3x}{4}, x = 5, y = 0;$

10. $y = x^2 + 2x, y = x + 2;$

11. $y = x^2 - 2x + 4, x = 1, y - 4 = x;$

12. $y = x^2 - 3x, y + 3x - 4 = 0;$

13. $y = 4 - x^2, y = 0;$

14. $y = 3 - 2x - x^2, y = 0;$

15. $y^2 = x^3, y = 8, x = 0;$

16. $y = x^2, y = 3x, x = 1, x = 2;$

17. $xy = 16, x + y - 7 = 0;$

18. $y = \sqrt{x}, y = x^2, x = 0, x = 1;$

19. $y = x^2, y = e^x, x = 0, x = 1;$

20. $y = \sin x, y = x, x = \frac{\pi}{2};$

21. $y^2 = 2x + 1, x - y - 1 = 0;$

22. $y^2 = 9x, y = 3x;$

23. $y = x^3, y = 2x;$

24. $4y = x^2, y^2 = 4x;$

25. $y^2 = 2x + 1, x - y - 1 = 0;$

26. $y = x^3, y = 2x;$

27. $y = x^2 - x, y^2 = 2x;$

28. $y^2 = 2x + 4, x = 0;$

29. $y = \frac{x^2}{4a}, y = b, b > 0;$

30. $ax = y^2, ay = x^2.$

☒2. Обчисліти площину фігури, обмеженої лініями, заданими рівняннями в полярних координатах:

1. $r = 4 \cos 3\varphi, r = 2 \quad (r \geq 2);$

2. $r = \cos 2\varphi;$

3. $r = \sqrt{3} \cos \varphi, r = \sin \varphi \quad (0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2});$

14. $r = \sqrt{2} \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{4} \right),$

$r = \sqrt{2} \sin \left(\varphi - \frac{\pi}{4} \right)$

<p>4. $r = 4 \sin 3\varphi$, $r = 2$ ($r \geq 2$);</p> <p>5. $r = 2 \cos \varphi$, $r = 2\sqrt{3} \sin \varphi$</p> <p>$(0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2})$;</p> <p>6. $r = \sin 3\varphi$;</p> <p>7. $r = 6 \sin 3\varphi$, $r = 3$ ($r \geq 3$);</p> <p>8. $r = \cos 3\varphi$;</p> <p>9. $r = \cos \varphi$, $r = \sqrt{2} \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{4} \right)$</p> <p>$\left(-\frac{\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2} \right)$;</p> <p>10. $r = \sin \varphi$, $r = \sqrt{2} \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{4} \right)$</p> <p>$\left(0 \leq \varphi \leq \frac{3\pi}{4} \right)$;</p> <p>11. $r = 6 \cos 3\varphi$, $r = 3$ ($r \geq 3$);</p> <p>12. $r = \frac{1}{2} + \sin \varphi$;</p> <p>13. $r = \cos \varphi$, $r = \sin \varphi$ ($0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}$);</p>	<p>$\left(\frac{\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{3\pi}{4} \right)$;</p> <p>15. $r = \cos \varphi$, $r = 2 \cos \varphi$;</p> <p>16. $r = \sin \varphi$, $r = 2 \sin \varphi$;</p> <p>17. $r = 1 + \sqrt{2} \cos \varphi$;</p> <p>18. $r = \frac{1}{2} + \cos \varphi$;</p> <p>19. $r = 1 + \sqrt{2} \sin \varphi$;</p> <p>20. $r = \frac{5}{2} \sin \varphi$, $r = \frac{3}{2} \sin \varphi$;</p> <p>21. $r = \frac{3}{2} \cos \varphi$, $r = \frac{5}{2} \cos \varphi$;</p> <p>22. $r = 4 \cos 4\varphi$;</p> <p>23. $r = \sin 6\varphi$;</p> <p>24. $r = 3 \cos \varphi$, $r = 2 \cos \varphi$;</p> <p>25. $r = \cos \varphi + \sin \varphi$;</p> <p>26. $r = 2 \sin 4\varphi$;</p> <p>27. $r = 2 \cos 6\varphi$;</p> <p>28. $r = \cos \varphi - \sin \varphi$;</p> <p>29. $r = 3 \sin \varphi$, $r = 5 \sin \varphi$;</p> <p>30. $r = 2 \sin \varphi$, $r = 4 \sin \varphi$.</p>
---	---

3. Обчислити довжину дуги кривої, заданої параметричними рівняннями:

<p>1. $\begin{cases} x = 5(t - \sin t), \\ y = 5(1 - \cos t), \\ 0 \leq t \leq \pi; \end{cases}$</p> <p>2. $\begin{cases} x = 3(2 \cos t - \cos 2t), \\ y = 3(2 \sin t - \sin 2t), \\ 0 \leq t \leq 2\pi; \end{cases}$</p>	<p>16. $\begin{cases} x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t, \\ y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t, \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}; \end{cases}$</p> <p>17. $\begin{cases} x = 8 \cos^3 t, \\ y = 8 \sin^3 t, \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{6}; \end{cases}$</p>
--	---

$$3. \begin{cases} x = 4(\cos t + t \sin t), \\ y = 4(\sin t - t \cos t), \\ 0 \leq t \leq 2\pi; \end{cases}$$

$$4. \begin{cases} x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t, \\ y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t, \\ 0 \leq t \leq \pi; \end{cases}$$

$$5. \begin{cases} x = 10 \cos^3 t, \\ y = 10 \sin^3 t, \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}; \end{cases}$$

$$6. \begin{cases} x = e^t (\cos t + \sin t), \\ y = e^t (\cos t - \sin t), \\ 0 \leq t \leq \pi; \end{cases}$$

$$7. \begin{cases} x = 3(t - \sin t), \\ y = 3(1 - \cos t), \\ \pi \leq t \leq 2\pi; \end{cases}$$

$$8. \begin{cases} x = \frac{1}{2} \cos t - \frac{1}{4} \cos 2t, \\ y = \frac{1}{2} \sin t - \frac{1}{4} \sin 2t, \\ \frac{\pi}{2} \leq t \leq \frac{2\pi}{3}; \end{cases}$$

$$9. \begin{cases} x = 3(\cos t + t \sin t), \\ y = 3(\sin t - t \cos t), \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{3}; \end{cases}$$

$$10. \begin{cases} x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t, \\ y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t, \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{3}; \end{cases}$$

$$11. \begin{cases} x = 6 \cos^3 t, \\ y = 6 \sin^3 t, \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{3}; \end{cases}$$

$$18. \begin{cases} x = e^t (\cos t + \sin t), \\ y = e^t (\cos t - \sin t), \\ 0 \leq t \leq 2\pi; \end{cases}$$

$$19. \begin{cases} x = 4(t - \sin t), \\ y = 4(1 - \cos t), \\ \frac{\pi}{2} \leq t \leq \frac{2\pi}{3}; \end{cases}$$

$$20. \begin{cases} x = 2(2 \cos t - \cos 2t), \\ y = 2(2 \sin t - \sin 2t), \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{3}; \end{cases}$$

$$21. \begin{cases} x = 8(\cos t + t \sin t), \\ y = 8(\sin t - t \cos t), \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{4}; \end{cases}$$

$$22. \begin{cases} x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t, \\ y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t, \\ 0 \leq t \leq 2\pi; \end{cases}$$

$$23. \begin{cases} x = 4 \cos^3 t, \\ y = 4 \sin^3 t, \\ \frac{\pi}{6} \leq t \leq \frac{\pi}{4}; \end{cases}$$

$$24. \begin{cases} x = e^t (\cos t + \sin t), \\ y = e^t (\cos t - \sin t), \\ 0 \leq t \leq \frac{3\pi}{2}; \end{cases}$$

$$25. \begin{cases} x = 2(t - \sin t), \\ y = 2(1 - \cos t), \\ 0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}; \end{cases}$$

<p>12. $\begin{cases} x = e^t(\cos t + \sin t), \\ y = e^t(\cos t - \sin t), \end{cases}$ $\frac{\pi}{2} \leq t \leq \pi;$</p> <p>13. $\begin{cases} x = 2,5(t - \sin t), \\ y = 2,5(1 - \cos t), \end{cases}$ $\frac{\pi}{2} \leq t \leq \pi;$</p> <p>14. $\begin{cases} x = 3,5(2 \cos t - \cos 2t), \\ y = 3,5(2 \sin t - \sin 2t), \end{cases}$ $0 \leq t \leq \frac{\pi}{2};$</p> <p>15. $\begin{cases} x = 6(\cos t + t \sin t), \\ y = 6(\sin t - t \cos t), \end{cases}$ $0 \leq t \leq \pi;$</p>	<p>26. $\begin{cases} x = 4(2 \cos t - \cos 2t), \\ y = 4(2 \sin t - \sin 2t), \end{cases}$ $0 \leq t \leq \pi;$</p> <p>27. $\begin{cases} x = 2(\cos t + t \sin t), \\ y = 2(\sin t - t \cos t), \end{cases}$ $0 \leq t \leq \frac{\pi}{2};$</p> <p>28. $\begin{cases} x = (t^2 - 2) \sin t + 2t \cos t, \\ y = (2 - t^2) \cos t + 2t \sin t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi;$</p> <p>29. $\begin{cases} x = 2 \cos^3 t, \\ y = 2 \sin^3 t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq \frac{\pi}{4};$</p> <p>30. $\begin{cases} x = e^t(\cos t + \sin t), \\ y = e^t(\cos t - \sin t), \end{cases}$ $\frac{\pi}{6} \leq t \leq \frac{\pi}{4}.$</p>
---	---

4. Обчисліти об'єм тіла, утвореного обертанням навколо осі Ох фігури, обмеженої лініями:

<p>1. $y = 2x - x^2, y = 0;$</p> <p>2. $y = b \left(\frac{x}{a} \right)^{\frac{2}{3}}, 0 \leq x \leq a;$</p> <p>3. $y = \sin x, y = 0, 0 \leq x \leq \pi;$</p> <p>4. $y = \frac{e^x + e^{-x}}{2}, y = 0, x = -1, x = 1;$</p> <p>5. $y = \frac{x^4}{10}, x = 2;$</p> <p>6. $x = \sqrt{y-2}, x = 2, x = 3;$</p> <p>7. $y = \frac{x^2 - x}{2};$</p>	<p>13. $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{16} = 1;$</p> <p>14. $y = -x^2 + 3, y = x^2 + 1;$</p> <p>15. $y = \sin x, y = \frac{2}{\pi}x;$</p> <p>16. $y = 2^x, 4y - 3x - 5 = 0;$</p> <p>17. $2y = x^2, 2x + 2y - 3 = 0;$</p> <p>18. $y = x^2, y = \sqrt{x};$</p> <p>19. $x^2 + (y - 5)^2 = 9;$</p> <p>20. $y^2 = 4x, y = x;$</p>
--	---

8. $xy = 4, x = 1, x = 4;$
 9. $y = \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}, x = 3;$
 10. $y = \frac{4x-x^2}{3}, y = \frac{x}{3};$
 11. $(x-2)^2 + y^2 = 9;$
 12. $(x-2)^2 + y^2 = 4;$

21. $y = x^{\frac{3}{4}}, y = x;$
 22. $y = xe^x, y = 0, x = 1;$
 23. $y = x^2, y^2 = x;$
 24. $y = 1 - x^2, y = 0, x = 0;$
 25. $x = 1 - y^2, y = 0, x = 0;$
 26. $y = 2x - x^2, y = 0;$
 27. $y = x^2 + 1, y = 3x - 1;$
 28. $y = x^2 - 2x + 4, y = 4 + x;$
 29. $x^2 + xy + y^2 = 3;$
 30. $x^2 + y^2 = 1, y^2 = \frac{3}{2}x.$

5. Обчислити (з точністю до двох знаків після коми) площину поверхні, утвореної обертанням дуги кривої L навколо вказаної осі:

1. $L: y = \frac{x^3}{3} \left(-\frac{1}{2} \leq x \leq \frac{1}{2} \right), Ox;$
 2. $L: \rho = 2 \cos \varphi, \text{ полярна вісь};$
 3. $L: \begin{cases} x = 10(t - \sin t), \\ y = 10(1 - \cos t), \end{cases} 0 \leq t \leq 2\pi, Ox;$
 4. $L: y = \frac{x^2}{2}, \text{ що відсікається прямую } y = \frac{3}{2}, Oy;$
 5. $L: 3y = x^2 \quad (0 \leq x \leq 2), Ox;$
 6. $L: y = \sqrt{x}, \text{ що відсікається прямую } y = x, Ox;$
 7. $L: \begin{cases} x = 2(t - \sin t), \\ y = 2(1 - \cos t), \end{cases} 0 \leq t \leq 2\pi, Ox;$

15. $L: \rho = \sqrt{\cos 2\varphi}, \text{ полярна вісь};$
 16. $L: y^2 = 4 + x, \text{ що відсікається прямую } x = 2, Ox;$
 17. $L: y^2 = 2x, \text{ що відсікається прямую } 2x = 3, Ox;$
 18. $L: y = \frac{x^3}{3} \quad (0 \leq x \leq 1), Ox;$
 19. $L: \rho^2 = 4 \cos 2\varphi, \text{ полярна вісь};$
 20. $L: \rho = 6 \sin \varphi, \text{ полярна вісь};$
 21. $L: \begin{cases} x = t - \sin t, \\ y = 1 - \cos t, \end{cases} 0 \leq t \leq 2\pi, Ox;$
 22. $L: \rho = 2 \sin \varphi, \text{ полярна вісь};$
 23. $L: \rho = \frac{2}{3} \cos \varphi, \text{ полярна вісь};$
 24.

<p>8. $L:$ $\begin{cases} x = \cos t, \\ y = 3 + \sin t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>9. $L:$ $3x = y^3$ ($0 \leq y \leq 2$), $Oy;$</p> <p>10. $L:$ $y = \frac{x^3}{3}$ ($-1 \leq x \leq 1$), $Ox;$</p> <p>11. $L:$ $\begin{cases} x = \cos t, \\ y = 1 + \sin t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>12. $L:$ $x^2 = 4 + y$, що відсікається прямою $y = 2$, $Oy;$</p> <p>13. $L:$ $\begin{cases} x = 3(t - \sin t), \\ y = 3(1 - \cos t), \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>14. $L:$ $\begin{cases} x = \cos^3 t, \\ y = \sin^3 t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p>	<p>$L:$ $\begin{cases} x = 3 \cos^3 t, \\ y = 3 \sin^3 t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>25. $L:$ $\begin{cases} x = 2 \cos t, \\ y = 3 + 2 \sin t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>26. $L:$ $\rho^2 = 9 \cos 2\varphi$, полярна вісь;</p> <p>27. $L:$ $y = x^3$ між прямими $x = \pm \frac{2}{3}$, $Ox;$</p> <p>28. $L:$ $\begin{cases} x = 2 \cos^3 t, \\ y = 2 \sin^3 t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>29. $L:$ $\begin{cases} x = \cos t, \\ y = 2 + \sin t, \end{cases}$ $0 \leq t \leq 2\pi, \text{ } Ox;$</p> <p>30. $L:$ $\rho = 4 \sin \varphi$, полярна вісь.</p>
--	--

6. Знайти координати центра мас однорідної плоскої кривої L :

1. $L:$ півколо $x^2 + y^2 = R^2$, розміщене над віссю Ox .
2. $L:$ перша арка циклоїди $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$.
3. $L:$ дуга астроїди $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$, розміщена в третьому квадранті.
4. $L:$ дуга кола радіуса R , яка стягує центральний кут α .
5. $L:$ дуга ланцюгової лінії $y = a \operatorname{ch}(x - a)$ ($-a \leq x \leq a$).
6. $L:$ дуга кардіоїди $\rho = a(1 + \cos \varphi)$ ($0 \leq \varphi \leq \pi$).
7. $L:$ дуга логарифмічної спіралі $\rho = a e^\varphi$ $\left(\frac{\pi}{2} \leq \varphi \leq \pi\right)$.
8. $L:$ одна арка циклоїди $x = 3(t - \sin t)$, $y = 3(1 - \cos t)$.
9. $L:$ дуга астроїди $x = 2 \cos^3 \frac{t}{4}$, $y = \sin^3 \frac{t}{4}$, розміщена в першому квадранті.

10. L : дуга кривої $x = e^t \sin t$, $y = e^t \cos t$ $\left(0 \leq t \leq \frac{\pi}{2}\right)$.

11. L : кардіоїда $\rho = 2(1 + \cos \varphi)$.

12. L : крива $\rho = 2 \sin \varphi$ від точки $(0; 0)$ до точки $\left(\sqrt{2}; \frac{\pi}{4}\right)$.

13. L : дуга розгортки кола $x = a(\cos t + t \sin t)$, $y = a(\sin t - t \cos t)$ $(0 \leq t \leq \pi)$.

14. L : крива $\rho = 2\sqrt{3} \cos \varphi$, обмежена променями $\varphi = 0$ та $\varphi = \frac{\pi}{4}$.

15. L : крива $x = \sqrt{3}t^2$, $y = t - t^3$ $(0 \leq t \leq 1)$.

Знайти координати центра мас плоскої однорідної фігури Φ , обмеженої даними лініями:

16. Φ – трикутник, сторони якого лежать на прямих $x + y = a$, $x = 0$ та $y = 0$.

17. Φ обмежена еліпсом $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ та осями координат $x \geq 0$, $y \geq 0$.

18. Φ обмежена першою аркою циклоїди $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$ та віссю Ox .

19. Φ обмежена кривими $y = x^2$, $y = \sqrt{x}$.

20. Φ обмежена дугою синусоїди $y = \sin x$ та відрізком осі Ox $0 \leq x \leq \pi$.

21. Φ обмежена півколом $y = \sqrt{r^2 - x^2}$ та віссю Ox .

22. Φ обмежена дугою параболи $y = b\sqrt{\frac{x}{a}}$ ($a > 0$, $b > 0$), віссю Ox та прямою $x = b$.

23. Φ обмежена дугою параболи $y = b\sqrt{\frac{x}{a}}$ ($a > 0$, $b > 0$), віссю Oy та правою $y = b$.

24. Φ обмежена замкненою лінією $y^2 = ax^3 - x^4$.

25. Φ обмежена осями координат та дугою астроїди $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$, розміщеної в першому квадранті.

26. Φ – сектор круга радіуса R із центральним кутом, рівним 2α .

27. Φ обмежена кардіоїдою $\rho = a(1 + \cos \varphi)$.

28. Φ обмежена першою петлею лемніскати Бернуллі $\rho^2 = a^2 \cos 2\varphi$.

29. Φ обмежена осями координат та параболою $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{a}$.

30. Φ обмежена напівкубічною параболою $ay^2 = x^3$ та прямою $x = a$ ($a > 0$).

МОДУЛЬ 2.

§ Практичне заняття №11.

Тема: Числові ряди, їх збіжність.

1. Записати п'ять перших членів ряду за відомою формулою загального члена u_n [2, с. 6]:

а) $u_n = \frac{3n+2}{n^2+4};$

б) $u_n = \frac{(-1)^n(n-1)}{2^{n+3}};$

в) $u_n = \frac{2+(-1)^n}{n^2+4};$

г) $u_n = \begin{cases} \frac{1}{(2n-1)(2n+1)}, & n = 2k-1; \\ \frac{1}{n^2}, & n = 2k. \end{cases}$

2. За даними першими членами знайти один з можливих виразів n -го члена таких рядів:

а) $1 + \frac{1}{5} + \frac{1}{9} + \frac{1}{13} + \dots;$

б) $\frac{1}{2} - \frac{1}{6} + \frac{1}{12} - \frac{1}{20} + \dots;$

в) $1 - \frac{1 \cdot 3}{1 \cdot 4} + \frac{1 \cdot 3 \cdot 5}{1 \cdot 4 \cdot 7} - \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7}{1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot 10} + \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 9}{1 \cdot 4 \cdot 7 \cdot 10 \cdot 13} - \dots;$

г) $\ln \frac{1}{4} + \ln \frac{2 \cdot 4}{1 \cdot 7} + \ln \frac{3 \cdot 7}{2 \cdot 10} + \ln \frac{4 \cdot 10}{3 \cdot 13} + \dots.$

3. Знайти n -у частинну суму S_n ряду і суму S ряду [10, с.270]:

а) $\frac{2}{5} + \frac{2}{25} + \dots + \frac{2}{5^n} + \dots;$

б) $\left(\frac{1}{3} + \frac{1}{5}\right) + \left(\frac{1}{3^2} + \frac{1}{5^2}\right) + \dots + \left(\frac{1}{3^n} + \frac{1}{5^n}\right) + \dots;$

в) $\frac{1}{3 \cdot 4} + \frac{1}{4 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(n+2)(n+3)} + \dots;$

г) $\frac{1}{1 \cdot 4} + \frac{1}{4 \cdot 7} + \dots + \frac{1}{(3n-2)(3n+1)} + \dots;$

д) $\frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)} + \dots;$

е) $\frac{1}{3 \cdot 5 \cdot 7} + \frac{1}{5 \cdot 7 \cdot 9} + \dots + \frac{1}{(2n+1)(2n+3)(2n+5)} + \dots;$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{16n^2 - 8n - 3};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{36n^2 - 24n - 5};$

з) $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(1 - \frac{1}{n^2}\right);$

и) $\sum_{n=1}^{\infty} \ln \frac{n(2n+1)}{(n+1)(2n-1)};$

і) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{2^n} \cos \frac{3}{2^n};$

к) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(n+2)}.$

4. Довести розбіжність ряду, використовуючи необхідну умову збіжності [15]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n;$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{0,001};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2n-1};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^3 + n^2 + 1}{n+2} \arcsin \frac{1}{n^2 + 2n + 3};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt[3]{n}}{\ln^2(n+1)}.$

5. Користуючись критерієм Коши, довести збіжність ряду $\sum_{n=1}^{\infty} u_n$,

якщо [10]:

а) $u_n = \frac{\cos nx}{2^n};$

б) $u_n = \frac{\sin n\alpha}{n(n+1)};$

в) $u_n = \frac{\cos \alpha^n}{n^2};$

г) $u_n = \frac{\cos nx - \cos(n+1)x}{n}.$

6. Користуючись критерієм Коши, довести розбіжність ряду $\sum_{n=1}^{\infty} u_n$, якщо [10]:

$$\begin{array}{ll} \text{а)} u_n = \frac{1}{2n}; & \text{б)} u_n = \frac{n-2}{n^2+2}; \\ \text{в)} u_n = \frac{1}{\sqrt{n(n+2)}}; & \text{г)} u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right). \end{array}$$

§ Практичне заняття №12.

Тема: Числові ряди з невід'ємними членами: ознаки порівняння рядів, Даламбера, Коші, інтегральна ознака Коші.

1. Скориставши ознакою порівняння, дослідити на збіжність ряди:

$$\begin{array}{ll} \text{а)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 2^n}; & \text{б)} \sum_{n=1}^{\infty} 2^{-\frac{n^2}{n+1}}; \\ \text{в)} \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi}{4^n}; & \text{г)} \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \cos \frac{\pi}{n}\right); \\ \text{д)} \sum_{n=1}^{\infty} \ln \frac{n^2 + 5}{n^2 + 4}; & \text{е)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n + \cos n}{3^n + \sin n}; \\ \text{ж)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \frac{2\pi}{n+1}}{\sqrt{n}}; & \text{ж)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n^3 + n + 1}; \\ \text{з)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\arctg \frac{1 + (-1)^n}{2}}{n^3 + 2}; & \text{и)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\arctg (2 + (-1)^n)}{\ln(1+n)}. \end{array}$$

2. Скориставши ознакою Даламбера, дослідити на збіжність ряди:

$$\begin{array}{ll} \text{а)} 2 + \frac{2 \cdot 5}{1 \cdot 5} + \frac{2 \cdot 5 \cdot 8}{1 \cdot 5 \cdot 9} + \dots + \frac{2 \cdot 5 \cdot 8 \cdot \dots \cdot (3n-1)}{1 \cdot 5 \cdot 9 \cdot \dots \cdot (4n-3)} + \dots; \\ \text{б)} \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n+1}{2^n(n-1)!}; & \text{в)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n}; \\ \text{г)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n+1)!!}{1 \cdot 4 \cdot \dots \cdot (3n+1)}; & \text{д)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (3n+2)}{2^n(n+1)!}; \\ \text{е)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n)!!}{n!} \arctg \frac{1}{3^n}; & \text{е)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3n)!}{(n!)^3 4^{3n}}. \end{array}$$

3. Скориставшись ознакою Коши, дослідити на збіжність ряди:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \left(\frac{n}{n+1} \right)^{-n^2};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln^n(1+n)};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sqrt{n}+2}{\sqrt{n}+3} \right)^{\frac{3}{n^2}};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{6n+1}{5n-3} \right)^{\frac{n}{2}} \left(\frac{5}{6} \right)^{\frac{2n}{3}};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3n^2}{2n+1} \right)^n \arcsin^n \frac{1}{n};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{2n} \operatorname{arctg}^n \frac{1}{n}}{(3n^2 + 2n + 1)^{\frac{n+3}{2}}};$

ж) $\sqrt{2} + \sqrt{2 - \sqrt{2}} + \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{2}}} + \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{2}}}} + \dots$

$$\left(\sqrt{2} = 2 \cos \frac{\pi}{4} \right);$$

ж) $\sqrt{2} + \sqrt{2 - \sqrt{3}} + \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{3}}} + \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}} + \dots.$

4. Встановивши збіжність ряду, довести, що:

а) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n} = 0;$

б) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{(2n)!} = 0;$

в) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^5}{(2n)!} = 0;$

г) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3}{4^{n^2}} = 0.$

5. Скориставшись інтегральною ознакою Коши, дослідити на збіжність ряди:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)\ln^2(n+1)};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)\ln(n+1)\ln(\ln(n+1))};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1+n^2}{1+n^3} \right)^2;$

г) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \ln \frac{n+1}{n-1};$

д) $\sum_{n=4}^{\infty} \frac{n}{(5n^2 - 9)\ln(n-2)}.$

■ Практичне заняття №13.

Тема: Абсолютна та умовна збіжність рядів. Знакозмінні ряди. Теорема Лейбніца.

1. Довести абсолютну збіжність рядів [17],[10]:

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} n^3}{2^n};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{n}{2n+1} \right)^n;$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt[5]{n}} \arcsin \frac{\pi}{4n};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} \ln^2 n}{2^n};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \left(2n + \frac{\pi}{4} \right)}{n \sqrt[3]{n+2}};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\operatorname{arctg}(-n)^n}{\sqrt[4]{2n^6 + 3n+1}};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \cos^3 n \cdot \operatorname{arctg} \frac{n+1}{n^3+2};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{n^2+2}{n^3+4n}} \cdot \ln \left(1 + \frac{(-1)^n}{n+1} \right).$

2. Довести, що задані ряди є умовно збіжними [17, с. 336]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} \ln^5 n}{n};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n - \ln(n+1)};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}} \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{n}};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n+2}};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n}{n}.$

3. Дослідити на абсолютно і умовну збіжність ряди [10, с. 299]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\sqrt[3]{n+1}}{\sqrt{n+2}};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n^2 \cdot 2^n}{3^n + 2};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \ln(n+1)};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1) \sin 2n}{n^2 - \ln n};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{(n+1)\sqrt{n+2}} \operatorname{tg} \frac{1}{\sqrt{n}};$ е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \ln(n+1) \ln(\ln(n+2))};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n \cos \frac{1}{n}}{\sqrt[4]{n}};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \left(\frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \right)^n$ (скористатись

ознакою Раабе, [17, 329]).

4. Користуючись тим, що сума ряду $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} = \ln 2$, знайти суми

рядів, отриманих з даного перестановкою його членів:

а) $1 + \frac{1}{3} - \frac{1}{2} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7} - \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \frac{1}{11} - \frac{1}{6} + \dots;$

б) $1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{4} + \frac{1}{3} - \frac{1}{6} - \frac{1}{8} + \frac{1}{5} - \dots;$

в) $1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{4} - \frac{1}{6} - \frac{1}{8} + \frac{1}{3} - \frac{1}{10} - \frac{1}{12} - \frac{1}{14} - \frac{1}{16} + \frac{1}{5} - \dots.$

5. Знаючи, що $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2} = \frac{\pi^2}{12}$, знайти суми рядів:

а) $1 + \frac{1}{3^2} - \frac{1}{2^2} + \frac{1}{5^2} + \frac{1}{7^2} - \frac{1}{4^2} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{11^2} - \frac{1}{6^2} + \dots;$

б) $1 + \frac{1}{3^2} + \frac{1}{5^2} + \frac{1}{7^2} - \frac{1}{4^2} + \frac{1}{9^2} + \frac{1}{11^2} - \frac{1}{6^2} + \dots.$

Тема: Знакозмінні ряди.

1. Скільки членів ряду треба взяти, щоб обчислити його суму з точністю до ε , якщо:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}, \quad \varepsilon = 10^{-3};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2}, \quad \varepsilon = 10^{-3};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^3}, \quad \varepsilon = 10^{-3};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n!}, \quad \varepsilon = 10^{-3};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{\sqrt{n^2 + 2}}, \quad \varepsilon = 10^{-6};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n!(2n+1)}, \quad \varepsilon = 10^{-3}.$

Контрольна робота №2 (частина).

1. Знайти суму ряду:

1. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{6}{9n^2 + 12n - 5};$

11. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{6}{36n^2 - 24n - 5};$

21. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 - 35n - 6};$

2. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{24}{9n^2 - 12n - 5};$

12. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{14}{49n^2 - 84n - 5};$

22. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2 + n - 2};$

3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{6}{9n^2 + 6n - 8};$

13. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{4n^2 + 4n - 3};$

23. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{12}{36n^2 + 12n - 35};$

4. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{6}{9n^2 + 21n - 8};$

14. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 + 35n - 6};$

24. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 + 21n - 10};$

5. $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2}{4n^2 + 8n + 3};$

15. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{9}{9n^2 + 3n - 20};$

25. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3}{9n^2 - 3n - 2};$

6. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{14}{49n^2 - 28n - 45};$	16. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{14}{49n^2 - 42n - 40};$	26. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{25n^2 - 5n - 6};$
7. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3}{9n^2 + 3n - 2};$	17. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{8}{16n^2 - 8n - 15};$	27. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{8}{16n^2 + 8n - 15};$
8. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 - 7n - 12};$	18. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 - 21n - 10};$	28. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{14}{49n^2 - 56n - 33};$
9. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2 + n - 2};$	19. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{25n^2 + 5n - 6};$	29. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{12}{36n^2 - 12n - 35};$
10. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{14}{49n^2 - 14n - 48};$	20. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{6}{4n^2 - 9};$	30. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{49n^2 + 7n - 12}.$

2. Скориставшись ознакою порівняння, дослідити на збіжність ряди:

1. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n^3 + 2}};$	11. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n - 1}{n^2 + 1};$	21. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 2}{n\sqrt[3]{n}};$
2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n^5 + 1}};$	12. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n + 3)};$	22. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi}{2n - 1};$
3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{5n + 2};$	13. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n - 1}{3n^2 + 5};$	23. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{n^3 + 2};$
4. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n^3 + 3n}};$	14. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3n^2 - n + 1};$	24. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi}{4n};$
5. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n^2 + n}};$	15. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{\pi}{2^{n-1}};$	25. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^3 + 1};$
6. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\ln(n + 2)};$	16. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 2}{n(n + 4)};$	26. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2n^2 + 5};$
7. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n - 2}};$	17. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{2\pi}{3^n};$	27. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 + 4};$
8. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3n - 1};$	18. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n + 1)(n + 3)};$	28. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n + 1}{n^2 + 4};$
9. $\sum_{n=1}^{\infty} \operatorname{tg} \frac{\pi}{3^n};$	19. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \cdot 3^{2n}};$	29. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{5n^2 + 3};$
10. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 3}{n(n + 1)};$	20. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n + 1) \cdot 3^n};$	30. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n + 1)(n + 6)}.$

3. Скориставшись ознакою Даламбера, дослідити на збіжність ряди:

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{2^n(n-1)!};$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{2^{n^2}};$$

$$3. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n+1}(n^3+1)}{(n+1)!};$$

$$4. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{10^n 2n!}{(2n)!};$$

$$5. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n+2)!}{(3n+5) \cdot 2^n};$$

$$6. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+5}{n!} \sin \frac{2}{3^n};$$

$$7. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\operatorname{arctg} \frac{5}{n}}{n!};$$

$$8. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{3^n n!};$$

$$9. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(2n)!} \operatorname{tg} \frac{1}{5^n};$$

$$10. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{6^n(n^2-1)}{n!};$$

$$11. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{(n+2)!};$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{(n!)^2};$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{7^{2n}}{(2n-1)!};$$

$$14. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(3n)!};$$

$$15. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{3^n(n+1)!};$$

$$16. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^{n-1}};$$

$$17. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{(3^n+1)(2n)!};$$

$$18. \sum_{n=1}^{\infty} n! \sin \frac{\pi}{2^n};$$

$$19. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1)!}{n^n};$$

$$20. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5^n \sqrt[3]{n^2}}{(n+1)!};$$

$$21. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n n!}{(2n)!};$$

$$22. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5^n(n+1)!}{(2n)!};$$

$$23. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n}{(n+2)!4^n};$$

$$24. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n+1)!!}{(3n-1)!!};$$

$$25. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3n-2)!!}{(2n+5)!!};$$

$$26. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n!}{\sqrt{2^n+3}};$$

$$27. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3n+2)!}{10^n n^2};$$

$$28. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^{n-1} \sqrt{n^2+5}}{(n-1)!};$$

$$29. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n! \sqrt[3]{n}}{3^n+2};$$

$$30. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!(2n+1)!}{(3n)!}.$$

4. Скориставшись ознакою Коши, дослідити на збіжність ряди:

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3^n} \left(\frac{n}{n+1} \right)^{-n^2};$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n} \right)^{n^2} \frac{1}{4^n};$$

$$3. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n^2+1}{n^2+1} \right)^{n^2};$$

$$11. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n} \right)^n \frac{n}{5^n};$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n+3}{n+1} \right)^{n^2};$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3n+2}{4n-1} \right)^n (n-1)^2;$$

$$21. \sum_{n=1}^{\infty} n^3 \operatorname{arctg}^n \frac{\pi}{3n};$$

$$22. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^5 3^n}{(2n+1)^n};$$

$$23. \sum_{n=1}^{\infty} 2^{n-1} e^{-n};$$

$$24. \sum_{n=1}^{\infty} n \left(\frac{3n-1}{4n+2} \right)^{2n};$$

4. $\sum_{n=1}^{\infty} n^4 \left(\frac{2n}{3n+5} \right)^n;$ 5. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n+1}{3n-2} \right)^{n^2};$ 6. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n+2}{3n+1} \right)^n (n+1)^3;$ 7. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{4n-3}{5n+1} \right)^{n^3};$ 8. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{10n+5} \right)^{n^2};$ 9. $\sum_{n=1}^{\infty} n \arcsin^n \frac{\pi}{4n};$ 10. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+2}{3n-1} \right)^{n^2};$	14. $\sum_{n=2}^{\infty} \left(\frac{n+1}{2n-3} \right)^{n^2};$ 15. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{3n+1} \right)^{2n+1};$ 16. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n-1}{3n+1} \right)^{\frac{n}{2}};$ 17. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n+1}}{n^n};$ 18. $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 \sin^n \frac{\pi}{2n};$ 19. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^3}{(\ln n)^n};$ 20. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{3n-1} \right)^{n^3};$	25. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n}{4n+3} \right)^{n^2};$ 26. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{n+2}}{(2n^2+1)^{\frac{n}{2}}};$ 27. $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{n} \left(\frac{n}{3n-1} \right)^{2n};$ 28. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^{n^2} \cdot \frac{1}{2^n};$ 29. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n \cdot 3^{n+2}}{5^n};$ 30. $\sum_{n=2}^{\infty} \sqrt[3]{n} \left(\frac{n-2}{2n+1} \right)^{3n}.$
--	--	--

5. Скориставшись інтегральною ознакою Коши, дослідити на збіжність ряди:

1. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \ln^2(3n+1)};$ 2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \ln^2(2n+1)};$ 3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n+3) \ln^2(2n+1)};$ 4. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{(3n-5) \ln^2(4n-7)};$ 5. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(3n+4) \ln^2(5n+2)};$ 6. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n+1) \ln^2(n\sqrt{5}+2)};$ 7. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n\sqrt{2}+1) \ln^2(n\sqrt{3}+1)};$	16. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(2n+3) \ln^2(n+1)};$ 17. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{n \ln(n-1)};$ 18. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{2n \sqrt{\ln(3n-1)}};$ 19. $\sum_{n=5}^{\infty} \frac{1}{(n-2) \sqrt{\ln(n-3)}};$ 20. $\sum_{n=4}^{\infty} \frac{1}{(3n-1) \sqrt{\ln(n-2)}};$ 21. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(n+5) \ln^2(n+1)};$
---	---

<p>8. $\sum_{n=5}^{\infty} \frac{1}{(n-2)\ln(n-3)};$</p> <p>9. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)\ln(2n)};$</p> <p>10. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)\ln(2n)};$</p> <p>11. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(3n-1)\ln n};$</p> <p>12. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)\ln(n+1)};$</p> <p>13. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(2n-3)\ln(3n+1)};$</p> <p>14. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(n+2)\ln^2 n};$</p> <p>15. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(n+3)\ln^2(2n)};$</p> <p>29. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{2n+1}{\left(\frac{3n^2}{2}+2\right)\ln\frac{n}{2}};$</p>	<p>22. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\frac{n}{3}\ln^2(n+7)};$</p> <p>23. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{n^2}{(n^3+1)\ln n};$</p> <p>24. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{n}{(n^2-3)\ln^2 n};$</p> <p>25. $\sum_{n=4}^{\infty} \frac{1}{\left(\frac{n}{3}-1\right)\ln^2\left(\frac{n}{2}\right)};$</p> <p>26. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{n}{(n^2+5)\ln n};$</p> <p>27. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{3n}{(2n^2+3)\ln n};$</p> <p>28. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{n+1}{(5n^2-9)\ln(n-2)};$</p> <p>30. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{n}{(n^2-1)\ln n}.$</p>
---	---

§ Практичне заняття №14.

Тема: Функціональні послідовності і ряди. Збіжність і рівномірна збіжність ФП і ФР. Ознака Вейєрштрасса.

1. Знайти граничну функцію $f(x)$ послідовності $(f_n(x))$ на множині E [10, с.316, 322]:

a) $\left(x^n - 3x^{n+2} + 2x^{n+3}\right), E = [0; 1];$

b) $\left(x^4 \cos \frac{1}{nx}\right), E = (0; +\infty);$

c) $\left(\frac{nx^2}{x+3n+2}\right), E = [0; +\infty);$

d) $\left((x-1)\operatorname{arctg} x^n\right), E = (0; +\infty);$

- д) $\left(n^3 x^2 e^{-nx} \right), E = [0; +\infty);$
 е) $n \left(\sqrt{x^2 + \frac{1}{n}} - x \right), E = (0; +\infty);$
 є) $n \left(x^{\frac{1}{n}} - 1 \right), E = [1; 3];$
 ж) $\left(n \left(x^{\frac{1}{n}} - x^{\frac{1}{2n}} \right) \right), E = (0; +\infty);$
 з) $\left(n \operatorname{arctg} nx^2 \right), E = (0; +\infty).$

2. Знайти область збіжності (абсолютної і умовної) функціонального ряду [2]:

- а) $\frac{1}{x} + \frac{2}{x^2} + \dots + \frac{n}{x^n} + \dots;$ б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n+1} \left(\frac{x}{2x+1} \right)^n;$
 в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{1-x^n};$ г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (2n-1)}{2 \cdot 4 \cdot \dots \cdot 2n} \left(\frac{2x}{1+x^2} \right)^n;$
 д) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x(x+n)}{n} \right)^n;$ е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n}}{1+x^{2n+1}};$
 е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{(1+x)(1+x^2) \cdot \dots \cdot (1+x^n)},$
 ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{(1+x)(1+x^2)(1+x^4) \cdot \dots \cdot (1+x^{2(n-1)})};$
 з) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n \sin^n x}{n^2};$ и) $\sum_{n=1}^{\infty} 2^{n-1} \sin \frac{x}{3^{n-1}}.$

3. Довести, що якщо додатна чисрова послідовність (α_n) – нескінченно мала і $\forall n \geq n_0$ і $\forall x \in E : |f_n(x) - f(x)| \leq \alpha_n$, то функціональна послідовність $(f_n(x))$ збігається рівномірно до функції $f(x)$ на множині E .

4. Довести, що задана послідовність рівномірно збігається на вказаній множині [17]:

- а) $\left(\sin(ne^{-nx}) \right), [1; +\infty);$ б) $\left(\operatorname{tg} \left(\frac{n-1}{n} x \right) \right), \left(0; \frac{\pi}{4} \right);$

в) $\left(\frac{nx^2}{n+2x} \right), [1; 2];$

г) $\left(\frac{nx}{n^2x^2+1} \right), [1; +\infty);$

д) $\left(\frac{\ln(nx)}{nx^2} \right), [1; +\infty);$

е) $(e^{-nx} \ln n), (0; +\infty);$

ж) $\left(\frac{\arctg nx}{\sqrt{n+x}} \right), [0; +\infty);$

ж) $\left(\ln \left(1 + \frac{\cos nx}{\sqrt{n+x}} \right) \right), [1; +\infty).$

5. Користуючись ознакою Вейерштрасса, довести рівномірну збіжність функціонального ряду [2],[10]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x}{1+n^4x^2}, [0; +\infty);$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{1-x^{2n}}}{2^n}, [-1; 1];$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{\sqrt{n!}} (x^n - x^{-n}), \left[\frac{1}{2}; 2 \right];$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} x^2 e^{-nx}, [0; +\infty);$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} e^{-n(x^2+\sin x)}, [1; +\infty);$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\arctg(n^2x) \cos(\pi nx)}{n\sqrt{n}}, R.$

6. Дослідити на неперервність і диференційовність функцію $f(x)$:

а) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n^3};$

б) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^x}, x > 1;$

в) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 x}, x > 0;$

г) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n x}{n+x};$

д) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos nx}{10^n};$

е) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2^{n^2} x)}{a^{n^2}}, a \in (1; 2), a \in \left(\frac{3}{2}; \frac{5}{2} \right).$

7. Знайти суму ряду [17, с. 397]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n(n+1)}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(n+1)};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n(n+2)}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+2)}, \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(n+2)};$

$$\Gamma) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{(2n-1)(2n+1)}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)(2n+1)}.$$

8. Перевірити, чи виконується рівність $\left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n(x) \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} f'_n(x)$ на множині E , якщо [15]:

a) $f_n(x) = \operatorname{arctg} \frac{x}{n^2}$, $E = R$;	b) $f_n(x) = \frac{\sin 2^n \pi x}{2^n}$, $E = R$;
c) $f_n(x) = \sin^2 \frac{n}{x}$, $E = [0; 2]$;	d) $f_n(x) = \frac{1}{n^2 + x^2}$, $E = R$;
e) $f_n(x) = \frac{\cos nx}{1+n^2}$, $E = \left(\frac{\pi}{6}; \frac{5\pi}{6} \right)$;	f) $f_n(x) = (-1)^{n+1} \ln \left(1 + \frac{x}{n} \right)$, $E = R^+$.

9. Перевірити, чи виконується рівність $\int_a^x \left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n(t) \right) dt = \sum_{n=1}^{\infty} \int_a^x f_n(t) dt$

на множині $E = [a; b]$, якщо [15, с. 408]:

a) $f_n(x) = \frac{1}{x^{2n+1}} - \frac{1}{x^{2n-1}}$, $E = (0; 1]$;	b) $f_n(x) = n e^{-nx}$, $E = [\ln 2; \ln 5]$;
c) $f_n(x) = \frac{\cos^2 nx}{n(n+1)}$, $E = [0; 2\pi]$;	d) $f_n(x) = x^{2(n+1)} - x^{2n}$, $E = [-1; 1]$;
e) $f_n(x) = (n+1)x^n$, $E = [-1; 1]$;	
	e) $f_n(x) = \frac{x}{(nx+1)((n-1)x+1)}$, $E = [0; 2]$.

§ Практичне заняття №15.

Тема: Степеневі ряди. Область збіжності.

1. Знайти радіус збіжності R , інтервал і область збіжності степеневого ряду [2], [10]:

a) $\frac{x}{1 \cdot 3} + \frac{x^2}{2 \cdot 4} + \dots + \frac{x^n}{n(n+2)} + \dots$;	b) $\frac{\ln 2}{1} x^2 + \frac{\ln 3}{2} x^3 + \dots + \frac{\ln(n+1)}{n} x^{n+1} + \dots$;
c) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^{2n-1}}{3^{n-1} n \sqrt{n}}$;	d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n-1)(x+3)^n}{3^{n+1}}$;

д) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n(x-5)^{n+1}}{(n+1)!};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(x-2)^{2n}}{n \cdot 4^n};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x+1)^{3n-2}}{2^{3n}(n+1)\ln(n+1)};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n^2} x^n;$

з) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n-1}{3n+2}\right)^n (x+2)^n;$

и) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{n^4+3}{n^3+4n}} (x+2)^n;$

і) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{a^n}{n} + \frac{b^n}{n^2}\right) x^n, \quad a > 0, \quad b > 0;$

ї) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{a^n + b^n}, \quad a > 0, \quad b > 0.$

2. Знайти радіус збіжності і суму степеневого ряду [17, с. 417]:

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n (4x)^n;$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} 3n x^{3n-1};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{4n-3}}{4n-3};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(n+1)} x^{n+1};$

ж) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(x-4)^{2n-1}}{2n-1};$

и) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(3x-1)^n}{n(n+3)}.$

3. Знайти суму числового ряду [17, с. 418], [15, с. 417]:

а) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n^2 + 3n + 1}{n!};$

б) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n(n+1)}{n!};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{3^n};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2(n+1)^2};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(n+1)};$

е) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(2n+1)};$

ж) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2+n-2};$

ж) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+1)(2n+1)};$

з) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(n+1)(2n+1)};$

и) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(3n+1)}.$

4. Самостійно побудувати рівномірно збіжний функціональний ряд, з допомогою диференціювання або інтегрування його записати числовий ряд при конкретних значеннях x :

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n!};$

б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n!};$

в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n)!};$

г) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1};$

д) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}.$

Лабораторне заняття №2.

Тема: Розклад функцій в степеневі ряди.

1. Розкласти функцію $f(x)$ в ряд Тейлора в околі точки x_0 [2, с. 48]:

а) $f(x) = x^3 + 2x + 2, \quad x_0 = -1;$

б) $f(x) = x^4 + 2x^3 - 8x^2 + 4x + 4, \quad x_0 = -1;$

в) $f(x) = x^6, \quad x_0 = -2; \quad \text{г) } f(x) = \sqrt{x}, \quad x_0 = 2, \quad n = 4;$

д) $f(x) = \sin \frac{\pi x}{4}, \quad x_0 = 2; \quad \text{е) } f(x) = \cos x, \quad x_0 = \frac{\pi}{4};$

е) $f(x) = \ln \frac{2+x}{2-x}, \quad x_0 = 0; \quad \text{ж) } f(x) = \operatorname{arctg} x, \quad x_0 = 0; \quad x_0 = 1.$

2. Використовуючи відомі розклади функцій в степеневий ряд, розкласти функцію в ряд Маклорена:

а) $\frac{x^{10}}{1-x}; \quad \text{б) } \frac{x^2}{(1+x)^2}; \quad \text{в) } \frac{1}{(1-x^3)^2};$

г) $(1-x^2)^{-\frac{3}{2}}; \quad \text{д) } \frac{5x-4}{x+2}; \quad \text{е) } \frac{5-2x}{x^2-5x+6};$

ж) $\frac{1}{1+x+x^2}; \quad \text{ж) } \frac{1}{1-x-x^2}; \quad \text{з) } \frac{1}{x^3+x^2+3x+3};$

и) $\ln \frac{2x+1}{x^2-4x+4}; \quad \text{i) } (x^2+5) \ln \frac{9-x^2}{4-x^2}; \quad \text{ii) } \ln(12-x-x^2);$

к) $\cos^2 x; \quad \text{л) } \sin 3x \sin 5x; \quad \text{м) } \sin^3 x.$

3. Використовуючи відомі розклади функцій в степеневий ряд, довести, що:

а) $\frac{1}{a+bx} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n b^n}{a^{n+1}} x^n, \quad |x| < \left| \frac{a}{b} \right|, \quad ab \neq 0;$

б) $\frac{1}{x^2 + a^2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{a^{2(n+1)}} x^{2n}, |x| < |a|, a \neq 0;$

в) $\frac{1}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \frac{1}{a} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{a^{2n+1} (2n)!!} x^{2n}, |x| < a, a > 0;$

г) $\sqrt{a^2 + x^2} = a + \frac{x^2}{2a} + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} (2n-3)!!}{a^{2n-1} (2n)!!} x^{2n}, |x| < a, a > 0;$

д) $\ln(a + bx) = \ln a + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \left(\frac{b}{a} \right)^n \frac{x^n}{n}, |x| < \frac{a}{|b|}, a > 0, b \neq 0.$

4. Розкладти у ряд Маклорена функцію $f(x)$, скориставшись рядом Маклорена для її похідної, і знайти радіус збіжності цього ряду [17, с. 430]:

а) $f(x) = \operatorname{arctg} x;$

б) $f(x) = \arcsin x;$

в) $f(x) = (1+x) \ln(1+x);$

г) $f(x) = \ln \left(x + \sqrt{x^2 + 1} \right);$

д) $f(x) = \operatorname{arctg} \frac{2-x}{1+2x};$

е) $f(x) = \operatorname{arctg} \sqrt{\frac{1-2x}{1+2x}};$

ж) $f(x) = \arcsin \frac{x^2}{\sqrt{16+x^4}}.$

5. Розкладти у ряд Маклорена функцію і знайти радіус збіжності ряду:

а) $x \ln \left(x + \sqrt{x^2 + 2} \right);$

б) $x \ln \left(x^2 + \sqrt{9+x^4} \right);$

в) $(x^2 - 1) \arcsin 2x^2;$

г) $x^2 \arccos 2x;$

д) $x \arcsin x + \sqrt{1-x^2};$

е) $x \arccos x - \sqrt{1-x^2};$

ж) $\ln \left(\pi \sqrt{\frac{2+x}{2-x}} \right) + \operatorname{arctg} \frac{x}{2};$

ж) $\frac{1}{4} \ln \frac{1+x}{1-x} + \frac{1}{2} \operatorname{arctg} x.$

6. Розкладти функцію в ряд Тейлора в околі точки x_0 і знайти його радіус збіжності:

а) $\frac{1}{x^2 - 5x + 6}, x_0 = 1;$

б) $\frac{1}{(x^2 - 6x + 18)^2}, x_0 = 3;$

в) $\frac{1}{\sqrt{x^2 - 12x + 40}}, x_0 = 6;$

г) $(x+1) \cos^2 x, x_0 = -1;$

- д) $\cos^4 x$, $x_0 = -\frac{\pi}{2}$; е) $\ln(x^2 + 2x + 2)$, $x_0 = -1$;
 е) $\ln(x^2 - 9x + 20)$, $x_0 = 3$.

7. Використовуючи інтегрування, знайти суму ряду:

- а) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$; б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n}}{n}$;
 в) $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^{n-1}$; г) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+1)x^{2n}}{n!}$.

Тема: Застосування степеневих рядів.

1. Обчислити із заданою точністю $\varepsilon = 10^{-4}$:

- а) $\cos 1^0$; б) $\cos 10^0$; в) $\sin 10^0$; г) $\sin 1^0$;
 д) $\sqrt[3]{130}$; е) $\sqrt[3]{500}$; є) $\sqrt[3]{68}$; ж) $\sqrt[7]{129}$;
 з) $\ln 1,2$; и) $\ln 1,3$; і) $\ln 0,98$; ї) $\sqrt[10]{1000}$;
 к) \sqrt{e} ; л) $\frac{1}{\sqrt[3]{e}}$; м) $\arcsin \frac{1}{3}$; н) $\operatorname{arctg} \frac{\pi}{10}$.

2. Обчислити інтеграли із заданою точністю $\varepsilon = 10^{-4}$:

- а) $\int_0^1 \frac{\sin x}{x} dx$; б) $\int_0^1 \sin x^2 dx$; в) $\int_0^{0.8} x^{10} \sin x dx$;
 г) $\int_0^{0.5} x \ln(1+x^2) dx$; д) $\int_2^4 e^{\frac{1}{x}} dx$; е) $\int_0^{\frac{1}{4}} e^{-x^2} dx$;
 є) $\int_0^{\frac{1}{2}} \frac{\operatorname{arctg} x}{x} dx$; ж) $\int_0^{0.5} \frac{dx}{1+x^4}$; з) $\int_0^{\frac{1}{3}} \frac{dx}{\sqrt[3]{1-x^2}}$.

3. Знайти похідну k -го порядку функції $f(x)$ у точці x_0 [17]:

- а) $f(x) = \frac{x}{1+x^2}$, $k = 7$, $x_0 = 0$;
 б) $f(x) = x^6 e^x$, $k = 10$, $x_0 = 0$;
 в) $f(x) = x^2 \ln(4+x^2)$, $k = 11$, $x_0 = 0$;
 г) $f(x) = \frac{1}{(x^2 - 6x + 18)^2}$, $k = 6$, $x_0 = 3$;

д) $f(x) = \ln \frac{2+x^2}{\sqrt{1-2x^2}}, k=4, x_0=0;$

е) $f(x) = \ln \frac{x^2 - 2x + 3}{2-x}, k=7, x_0=1.$

4. Знайти границі [17]:

а) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin^2 x}{x^2} \right)^{(n)};$

б) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x + \ln(1-x)}{x^2} \right)^{(n)};$

в) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\left(\frac{\arctg x}{x} \right)^2 \right)^{(n)};$

г) $\lim_{x \rightarrow 0} (\arctg x \cdot \ln(1+x^2))^{(n)};$

д) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{2x(1-x^2)} \ln \frac{1+x}{1-x} \right)^{(n)};$

е) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\ln(x + \sqrt{1+x^2})}{\sqrt{1+x^2}} \right)^{(n)}.$

5. Обчислити похибку наближеної рівності

$$\ln(n+1) \approx \ln n + 2 \sum_{k=1}^n \frac{1}{(2k-1)(2k+1)^{2k-1}}$$

і обчислити $\ln 2, \ln 3, \ln 4, \ln 5, \ln 10$ з точністю до 10^{-4} .

■ Практичне заняття №16.

Тема: Тригонометричний ряд Фур'є. Визначення коефіцієнтів ряду методом Ейлера-Фур'є.

1. Розкласти в ряд Фур'є функції:

а) $\sin^2 x;$ б) $\cos^3 x;$ в) $\sin^4 x;$

г) $\arcsin(\cos x);$ д) $\arctg(\tg x);$ е) $\arccos(\cos x);$

ж) $\operatorname{sign}(\cos x);$ з) $|\cos x|;$

и) $\left| \cos \frac{x}{2} \right|;$ ж) $y = \arccos \left(\cos \frac{x}{2} \right);$ і) $y = \arccos(\sin x);$

к) $y = \arccos(\cos 3x);$ л) $y = \arcsin \left(\sin \frac{x}{3} \right);$ м) $y = \arctg(\tg x).$

2. Розкласти в ряд Фур'є функцію $f(x)$, вказати проміжки, в яких сума ряду Фур'є дорівнює $f(x)$ і знайти суму ряду у вказаній точці x_0 :

a) $f(x) = x, [-\pi; \pi], x_0 = \pi;$

б) $f(x) = \begin{cases} 1, & 0 \leq x \leq \pi, \\ 0, & -\pi \leq x < 0, \end{cases} x_0 = 0;$

в) $f(x) = \begin{cases} \frac{\pi}{4}, & 0 \leq x \leq \pi, \\ -\frac{\pi}{4}, & -\pi \leq x < 0, \end{cases} x_0 = 0;$

г) $f(x) = |x|, [-\pi; \pi], x_0 = \pi;$

д) $f(x) = \begin{cases} x, & 0 \leq x \leq \pi, \\ 0, & -\pi \leq x < 0, \end{cases} x_0 = -\pi;$

е) $f(x) = \begin{cases} 3x, & 0 < x \leq \pi, \\ -2x, & -\pi < x \leq 0, \end{cases} x_0 = \pi.$

3. Розкласти в ряд Фур'є функцію $f(x)$ на вказаному проміжку, довжина проміжку є періодом:

а) $f(x) = \begin{cases} A, & 0 < x < l, \\ \frac{A}{2}, & x = l, \\ 0, & l < x < 2l, \end{cases} x \in (0; 2l);$

б) $f(x) = \begin{cases} a, & -\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2}, \\ b, & \frac{\pi}{2} \leq x < \frac{3\pi}{2}, \end{cases} x \in \left(-\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}\right);$

в) $f(x) = x^3, x \in (-2; 2); \quad \text{г) } f(x) = e^{ax}, a \neq 0, x \in (-1; 1).$

4. Розкласти в ряд Фур'є за косинусами функцію $f(x)$:

а) $f(x) = \begin{cases} 1, & 0 \leq x \leq a, \\ 0, & a < x \leq \pi; \end{cases}$

б) $f(x) = \begin{cases} 1 - \frac{x}{2a}, & 0 \leq x \leq 2a, \\ 0, & 2a < x \leq \pi; \end{cases}$

в) $f(x) = \sin x$, $x \in [0; \pi]$; г) $f(x) = x \cos x$, $[0; \pi]$;

д) $f(x) = \begin{cases} 0, & 0 \leq x \leq \frac{l}{2}, \\ 2x - l, & \frac{l}{2} < x \leq l; \end{cases}$ е) $f(x) = \operatorname{ch} ax$, $x \in [0; \pi]$;

ж) $y = |2x - 1|$, $(0; 1)$.

5. Розклади в ряд Фур'є за синусами функцію $f(x)$:

а) $f(x) = \begin{cases} x, & 0 \leq x < 1, \\ 2 - x, & 1 \leq x < 2; \end{cases}$

б) $f(x) = \begin{cases} 1, & 0 < x < \frac{\pi}{2}, \\ 0, & \frac{\pi}{2} < x < \pi; \end{cases}$

в) $f(x) = x - \frac{x^2}{2}$, $x \in [0; 1]$; г) $f(x) = \cos x$, $x \in [0; \pi]$;

д) $f(x) = x \sin x$, $x \in [0; \pi]$; е) $f(x) = \operatorname{sh} ax$, $x \in [0; \pi]$;

ж) $y = |x - 1|$, $(0; 1)$.

6. Розклади в ряд Фур'є функцію $f(x) = x^2$ [10]:

а) за косинусами на $[-\pi; \pi]$; б) за синусами на $(0; \pi)$.

Користуючись даними розкладами, знайти суми рядів:

$$S_1 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}, \quad S_2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^2}, \quad S_3 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)^2}.$$

7. Розклади в ряд Фур'є функцію $f(x) = \frac{\pi - x}{2}$ на $(0; 2\pi)$, довести рівності:

а) $\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin 2kx}{2k}$, $0 < x < \pi$;

б) $\frac{\pi}{4} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin(2k-1)x}{2k-1}$, $0 < x < \pi$.

Знайти суму числового ряду:

$$1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \dots;$$

$$1 + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} - \frac{1}{11} + \frac{1}{13} + \frac{1}{17} - \dots;$$

$$1 - \frac{1}{5} + \frac{1}{7} - \frac{1}{11} + \frac{1}{13} - \dots.$$

Тема: Властивості рядів Фур'є. Інтеграл Фур'є.

1. Записати рівність Парсеваля для функції

$$f(x) = \begin{cases} 1, & |x| < \alpha, \\ 0, & \alpha < |x| < \pi \end{cases}$$

i, використовуючи цю рівність знайти суму ряду [1, с. 674]:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 n\alpha}{n^2}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos^2 n\alpha}{n^2}.$$

2. Виходячи із розкладу $x = 2 \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{\sin nx}{n}$, $|x| < \pi$, почленним інтегруванням отримати розклад в тригонометричний ряд Фур'є на $(-\pi; \pi)$ функцій [1, с. 674]:

a) $x^2 + 2x$; б) $x^3 + x^2$; в) x^4 .

3. Довести формули [1, с. 676]:

$$a) \cos x - \frac{\cos 5x}{5} + \frac{\cos 7x}{7} - \frac{\cos 11x}{11} + \dots = \begin{cases} \frac{\pi}{2\sqrt{3}}, & 0 \leq x < \frac{\pi}{3}, \\ \frac{\pi}{4\sqrt{3}}, & x = \frac{\pi}{3}, \\ 0, & \frac{\pi}{3} < x < \frac{2\pi}{3}, \\ -\frac{\pi}{4\sqrt{3}}, & x = \frac{2\pi}{3}, \\ -\frac{\pi}{2\sqrt{3}}, & \frac{2\pi}{3} < x \leq \pi. \end{cases}$$

$$б) \sin x - \frac{\sin 5x}{5^2} + \frac{\sin 7x}{7^2} - \frac{\sin 11x}{11^2} + \dots = \begin{cases} \frac{\pi}{2\sqrt{3}}x, & 0 \leq x \leq \frac{\pi}{3}, \\ \frac{\pi^2}{6\sqrt{3}}, & \frac{\pi}{3} < x < \frac{2\pi}{3}, \\ \frac{\pi}{2\sqrt{3}}(\pi - x), & \frac{2\pi}{3} \leq x \leq \pi. \end{cases}$$

4. [1, с. 678] Обчислити $\int_a^b f(x)dx$, розклавши функцію $f(x)$ в ряд Фур'є. Використати розклади:

$$\frac{1-a\cos bx}{1-2a\cos bx+a^2}=1+\sum_{n=1}^{\infty}a^n\cos nbx, \quad |a|<1;$$

$$\frac{a\sin bx}{1-2a\cos bx+a^2}=\sum_{n=1}^{\infty}a^n\sin nbx, \quad |a|<1;$$

$$\frac{1-a^2}{1-2a\cos bx+a^2}=1+2\sum_{n=1}^{\infty}a^n\cos nbx, \quad |a|<1.$$

a) $\int_0^\pi \ln(1-2a\cos x+a^2)dx$ (**Вказівка:** продиференціювати по a , $|a|<1$);

б) $\int_0^\pi \cos nx \ln(1-2a\cos x+a^2)dx, \quad n \in \mathbb{N}$ (**Вказівка:** продиференціювати по a);

в) $\int_0^\pi \frac{\ln(\sin x)dx}{1-2a\cos x+a^2}$ (**Вказівка:** розкласти функцію $\frac{1}{1-2a\cos x+a^2}$ в ряд, проінтегрувати частинами);

г) $\int_0^{2\pi} \frac{\sin mx dx}{1-2a\cos x+a^2}, \quad m \in \mathbb{N};$

д) $\int_{-\pi}^\pi \frac{1-a^2}{1-2a\cos x+a^2} dx;$

е) $\int_0^\pi \frac{1-a\cos x}{1-2a\cos x+a^2} dx;$

ж) $\int_0^\pi \frac{x dx}{1-2a\cos 2x+a^2};$

ж) $\int_0^\pi \frac{\ln(\sin x)dx}{1-a\cos x}, \quad |a|<1$ (**Вказівка:** покласти $a = \sin \alpha$, привести знаменник до вигляду $1-2\lambda \cos x + \lambda^2$, $\lambda = \tg \frac{\alpha}{2}$);

з) $\int_0^\pi \frac{\cos mx dx}{1-a\cos x}, \quad m \in \mathbb{N}, \quad |a|<1;$

и) $\int_0^{2\pi} \frac{\sin mx dx}{1-a\cos x}, \quad m \in \mathbb{N}, \quad |a|<1.$

5. [1, c.681] Знайти інтеграл Φ ур'є $F(x)$ функції $f(x)$.
Побудувати графік функції $F(x)$:

а) $f(x)=\begin{cases} 1, & |x|\leq 1, \\ 0, & |x|>1; \end{cases}$

б) $f(x)=\begin{cases} \operatorname{sign} x, & |x|\leq 1, \\ 0, & |x|>1; \end{cases}$

в) $f(x) = \begin{cases} e^{-\beta x}, & x \geq 0, \\ 0, & x < 0; \end{cases}$

г) $f(x) = \frac{1}{a^2 + x^2}, \quad a > 0;$

д) $f(x) = \frac{x}{a^2 + x^2}, \quad a > 0;$

е) $f(x) = \begin{cases} \sin x, & |x| \leq \pi, \\ 0, & |x| > \pi; \end{cases}$

ж) $f(x) = \begin{cases} \cos x, & |x| \leq \frac{\pi}{2}, \\ 0, & |x| > \frac{\pi}{2}; \end{cases}$

ж) $f(x) = e^{-\alpha|x|}, \quad \alpha > 0;$

з) $f(x) = e^{-\alpha|x|} \cos \beta x, \quad \alpha > 0;$

и) $f(x) = e^{-\alpha|x|} \sin \beta x, \quad \alpha > 0;$

і) $f(x) = e^{-x^2};$

і) $f(x) = xe^{-x^2}.$

Тема: Перетворення Фур'є. Застосування рядів Фур'є.

1. Знайти перетворення Фур'є функції $f(x)$ [1, c. 681]:

а) $f(x) = \begin{cases} 1, & |x| \leq 1, \\ 0, & |x| > 1; \end{cases}$

б) $f(x) = \begin{cases} x, & |x| \leq 1, \\ 0, & |x| > 1; \end{cases}$

в) $f(x) = \begin{cases} x^2, & |x| \leq 1, \\ 1, & 1 < |x| \leq 2, \\ 0, & |x| > 2; \end{cases}$

г) $f(x) = \begin{cases} \frac{x}{2}, & |x| \leq 1, \\ \frac{1}{2}, & 1 < |x| \leq 2, \\ 0, & |x| > 2; \end{cases}$

д) $f(x) = e^{-\alpha^2 x^2};$

е) $f(x) = xe^{-x^2};$

ж) $f(x) = e^{-|x|} \cos \omega x;$

ж) $f(x) = e^{-|x|} \sin \omega x;$

з) $f(x) = \frac{x}{(1+x^2)^2};$

и) $f(x) = \frac{\sin x}{1+x^4}.$

2. Знайти синус-перетворення Фур'є функції $f(x)$ [1, c. 682]:

а) $f(x) = \begin{cases} 4x - 1, & 0 \leq x \leq \frac{1}{4}, \\ 0, & x > \frac{1}{4}; \end{cases}$

б) $f(x) = \begin{cases} 1, & 0 \leq x \leq a, \\ \frac{1}{2}, & x = a, \\ 0, & x > a; \end{cases}$

в) $f(x) = 5^{-x};$

д) $f(x) = \frac{e^{-x}}{x};$

г) $f(x) = x^{-\alpha}, \quad 0 < \alpha < 1;$

е) $f(x) = xe^{\frac{-x^2}{2}}.$

3. Знайти косинус-перетворення Фур'є функції $f(x)$ [1, с. 683]:

а) $f(x) = \begin{cases} 2x - 3, & 0 \leq x \leq \frac{3}{2}, \\ 0, & x > \frac{3}{2}; \end{cases}$

б) $f(x) = \begin{cases} \sin x, & 0 \leq x \leq \pi, \\ 0, & x > \pi; \end{cases}$

в) $f(x) = \frac{1 - e^{-\beta x}}{x}, \quad \beta \geq 0;$

г) $f(x) = 2^{-x};$

д) $f(x) = \begin{cases} \cos x, & 0 \leq x \leq \pi, \\ 0, & x > \pi; \end{cases}$

е) $f(x) = e^{-x^2};$

ж) $f(x) = \frac{1}{1 + x^4}.$

§ Контрольна робота №2 (45 балів).

1. Знайти область збіжності функціональних рядів:

1. $\sum_{n=1}^{\infty} \ln^n x;$

2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{(1-x^n)(1-x^{n+1})};$

3. $\sum_{n=1}^{\infty} (x-2)^{2n-1};$

4. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(2x)^{2n}}{(2n)!};$

5. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 + x^2};$

6. $\sum_{n=1}^{\infty} x^n \operatorname{tg} \frac{x}{2^n};$

16. $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{n+2}{2n}} \left(\frac{x^2 - 5x + 6}{x^2 + 5x + 6} \right)^n;$

17. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \left(\frac{2x}{1+x^2} \right)^n;$

18. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{x^{2n-2}}{(2n-1)!};$

19. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(2x)^n}{n};$

20. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{x^{2n} + 2};$

21. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{1-x^n};$

7. $\sum_{n=1}^{\infty} 10^{nx};$ 8. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{(1+2x)(1+3x)\dots(1+nx)};$ 9. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3x+1)^n}{2^n \sqrt{n}};$ 10. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x(x+n)}{n} \right)^n;$ 11. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x}{2^n};$ 12. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x}{(1+(n-1)x)(1+nx)};$ 13. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(x+n-1)(x+n)};$ 14. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \left(\frac{ x }{x} \right)^n;$ 15. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-x)^{n-1}}{n!};$	22. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2x-1)^{2n}};$ 23. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n \sin n^2}{n + \sqrt{x}};$ 24. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{nx}{1+x} \right)^n;$ 25. $\sum_{n=1}^{\infty} e^{-nx};$ 26. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2n+1} \ln^n (x^2 + 2x);$ 27. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{x^2 + \sqrt{n}};$ 28. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{n\pi x}{3};$ 29. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{2n-1}} \left(\frac{1-x}{1+x} \right)^n;$ 30. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{2} \ln \left(1 + \frac{x}{n} \right) \right)^n.$
--	---

2. Знайти радіус й інтервал збіжності степеневого ряду:

1. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(x-4)^{2n-1}}{2n-1};$ 2. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{-\sqrt{n}}}{\sqrt{n^2+n+1}} (x-1)^n;$ 3. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x+1)^n}{n \cdot 2^{n-1}};$ 4. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n x^n}{n^2};$ 5. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n(n+1)} x^{n+1};$	16. $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!};$ 17. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{4n-3}}{4n-3};$ 18. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \operatorname{arctg} \frac{n+1}{n^2} \right)^{n^2} (x+2)^n;$ 19. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2x+1)^n}{3n-2};$ 20. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(x-2)^{2n}}{n \cdot 4^n};$
---	---

<p>6. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2x+1)^{3n-2}}{3n-2};$</p> <p>7. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n-1)^n}{2^{n-1} n^n} (x+1)^n;$</p> <p>8. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} \left(\frac{nx}{e} \right)^n;$</p> <p>9. $\sum_{n=0}^{\infty} 3^n (x+1)^n;$</p> <p>10. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n}{n^2} x^{4n};$</p> <p>11. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-1)^{3n-2}}{2^{3n} (n+1) \ln(n+1)};$</p> <p>12. $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{2^{\sqrt{n}}};$</p> <p>13. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n!} \left(\frac{n}{e} \right)^n (x-1)^n;$</p> <p>14. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{\sqrt{n}}}{\sqrt{n^2+1}} x^n;$</p> <p>15. $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{n^2+3}{n^2+5} \right)^{n^3} (x-1)^n;$</p>	<p>21. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!};$</p> <p>22. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n\sqrt{n}};$</p> <p>23. $\sum_{n=0}^{\infty} 2^n (n^2+2) (x-2)^n;$</p> <p>24. $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(3x-1)^n}{n(n+3)};$</p> <p>25. $\sum_{n=1}^{\infty} 3nx^{3n-1};$</p> <p>26. $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (4x)^n;$</p> <p>27. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-1)^n}{\sqrt{n+1}};$</p> <p>28. $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+1)^2}{3^n} x^{5n};$</p> <p>29. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\ln \cos \frac{1}{3^n} \right) x^n;$</p> <p>30. $\sum_{n=0}^{\infty} \sqrt{n+1} (x+2)^n.$</p>
--	---

3. Розвинути функцію у ряд Маклорена:

<p>1. $f(x) = \frac{1}{4} \ln \frac{1+x}{1-x} + \frac{1}{2} \operatorname{arctg} x;$</p> <p>2. $f(x) = \ln(12 - x - x^2);$</p> <p>3. $f(x) = e^{-x^2};$</p> <p>4. $f(x) = (1+x)e^{-x};$</p> <p>5. $f(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{1+x^3}};$</p> <p>6. $f(x) = x^2 \arccos 2x;$</p>	<p>16. $f(x) = -\ln \cos x;$</p> <p>17. $f(x) = \ln(10+x);$</p> <p>18. $f(x) = (1+x)^x;$</p> <p>19. $f(x) = \sin 3x \sin 5x;$</p> <p>20. $f(x) = (1+x^2) \operatorname{arctg} x;$</p> <p>21. $f(x) = \ln \frac{2x+1}{x^2-4x+4};$</p> <p>22. $f(x) = \frac{x}{x+4};$</p>
--	--

$$\begin{aligned}
7. \quad & f(x) = \ln((2+x)^{2+x}) + \ln((2-x)^{2-x}); \\
8. \quad & f(x) = \sqrt[3]{8-x^3}; \\
9. \quad & f(x) = \frac{1}{2x^2+5x-3}; \\
10. \quad & f(x) = x \ln(x + \sqrt{1+x^2}) - \sqrt{1+x^2}; \\
11. \quad & f(x) = x \ln(1+x); \\
12. \quad & f(x) = (x - \operatorname{tg} x) \cos x; \\
13. \quad & f(x) = (1+x)^x; \\
14. \quad & f(x) = \frac{x}{2x^4+5x^2+2}; \\
15. \quad & f(x) = x \cos^3 2x;
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
23. \quad & f(x) = e^{\cos x}; \\
24. \quad & f(x) = x^2 \ln(4+x^2); \\
25. \quad & f(x) = \sqrt[3]{8-x^3}; \\
26. \quad & f(x) = \ln(x^3 + \sqrt{64+x^6}); \\
27. \quad & f(x) = x \ln(x^2 + \sqrt{9+x^4}); \\
28. \quad & f(x) = \frac{1}{x^3+x^2-4x-4}; \\
29. \quad & f(x) = \frac{x^2}{\sqrt{1-x^2}}; \\
30. \quad & f(x) = x \arccos x - \sqrt{1-x^2}.
\end{aligned}$$

4. Розвивути функцію в ряд Фур'є:

$$\begin{aligned}
1. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ x-1, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
2. \quad & f(x) = \begin{cases} 2x-1, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
3. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ x+2, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
4. \quad & f(x) = \begin{cases} -x + \frac{1}{2}, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
5. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ x/2 + 1, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
6. \quad & f(x) = \begin{cases} 2x+3, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
7. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 3-x, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
8. \quad & f(x) = \begin{cases} x-2, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
9. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 4x-3, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
16. \quad & f(x) = \begin{cases} 3x+2, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
17. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 4-2x, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
18. \quad & f(x) = \begin{cases} x+\pi/2, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
19. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 6x-5, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
20. \quad & f(x) = \begin{cases} 7-3x, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
21. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ \frac{\pi}{4} - \frac{x}{2}, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
22. \quad & f(x) = \begin{cases} 6x-2, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases} \\
23. \quad & f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 4x-9, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases} \\
24. \quad & f(x) = \begin{cases} x/3 - 3, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}
\end{aligned}$$

10. $f(x) = \begin{cases} 5-x, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}$ 11. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 3x-1, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$ 12. $f(x) = \begin{cases} 3-2x, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}$ 13. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ (\pi-x)/2, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$ 14. $f(x) = \begin{cases} 5x+1, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}$ 15. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 1-4x, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$	25. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 10x-3, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$ 26. $f(x) = \begin{cases} 1-x/4, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}$ 27. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ x/5-2, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$ 28. $f(x) = \begin{cases} 2x-11, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi; \end{cases}$ 29. $f(x) = \begin{cases} 0, & -\pi \leq x < 0, \\ 3-8x, & 0 \leq x \leq \pi; \end{cases}$ 30. $f(x) = \begin{cases} 7x-1, & -\pi \leq x \leq 0, \\ 0, & 0 < x \leq \pi. \end{cases}$
--	--

5. Розвинути в ряд Фур'є функцію $f(x)$, задану в інтервалі $(0; \pi)$, доповнивши її парним і непарним виглядом. Побудувати графіки для кожного продовження:

1. $f(x) = e^x;$ 2. $f(x) = x^2;$ 3. $f(x) = 2^x;$ 4. $f(x) = chx;$ 5. $f(x) = e^{-x};$ 6. $f(x) = (x-1)^2;$ 7. $f(x) = 3^{-x/2};$ 8. $f(x) = shx;$ 9. $f(x) = e^{2x};$ 10. $f(x) = (x-2)^2;$	11. $f(x) = 4^{x/3};$ 12. $f(x) = ch\frac{x}{2};$ 13. $f(x) = e^{4x};$ 14. $f(x) = (x+1)^2;$ 15. $f(x) = 5^{-x};$ 16. $f(x) = sh3x;$ 17. $f(x) = e^{-x/4};$ 18. $f(x) = (2x-1)^2;$ 19. $f(x) = 6^{x/4};$ 20. $f(x) = ch4x;$	21. $f(x) = e^{-3x};$ 22. $f(x) = x^2 + 1;$ 23. $f(x) = 7^{-x/7};$ 24. $f(x) = sh\frac{x}{5};$ 25. $f(x) = e^{-2x/3};$ 26. $f(x) = (x-\pi)^2;$ 27. $f(x) = 10^{-x};$ 28. $f(x) = ch\frac{x}{\pi};$ 29. $f(x) = e^{4x/3};$ 30. $f(x) = (x-5)^2.$
--	--	--

6. Розвинути в ряд Фур'є на вказаному інтервалі періодичну функцію $f(x)$ з періодом $2l$:

1. $f(x) = x , -1 < x < 1, l = 1.$	18. $f(x) = 3 - x , -5 < x < 5, l = 5.$
--	---

$$2. f(x) = 2x, -1 < x < 1, l = 1.$$

$$3. f(x) = e^x, -2 < x < 2, l = 2.$$

$$4. f(x) = |x| - 5, -2 < x < 2.$$

$$5. f(x) = \begin{cases} 1, & -1 \leq x < 0 \\ x, & 0 < x \leq 1 \end{cases}, l = 1.$$

$$6. f(x) = x, 1 < x < 3, l = 1.$$

$$7. f(x) = \begin{cases} 0, & -2 \leq x < 0 \\ x, & 0 < x \leq 1 \\ 2-x, & 1 \leq x \leq 2 \end{cases}, l = 2.$$

$$8. f(x) = 10 - x, 5 < x < 15, l = 5.$$

$$9. f(x) = \begin{cases} 1, & -1 \leq x < 0 \\ 1/2, & x = 0 \\ x, & 0 < x \leq 1 \end{cases}, l = 1.$$

$$10. f(x) = 5x - 1, -5 < x < 5, l = 5.$$

$$11. f(x) = \begin{cases} 0, & -3 < x \leq 0 \\ x, & 0 < x < 3 \end{cases}, l = 3.$$

$$12. f(x) = 3 - x, -2 < x < 2, l = 2.$$

$$13. f(x) = \begin{cases} 1, & 0 < x < 1 \\ -1, & 1 < x < 2 \end{cases}, l = 1.$$

$$14. f(x) = \begin{cases} 0, & -2 < x < 0 \\ 2, & 0 < x < 2 \end{cases}, l = 2$$

$$15. f(x) = \begin{cases} x, & 0 \leq x \leq 1 \\ 1 & 1 < x < 2 \\ 3-x, & 2 \leq x \leq 3 \end{cases}, l = 3.$$

$$16. f(x) = 2x - 3, -3 < x < 3, l = 3.$$

$$17. f(x) = \begin{cases} 1, & 0 < x < 3/2 \\ -1, & 3/2 < x < 3 \end{cases}, l = 3.$$

$$19. f(x) = \begin{cases} -x, & -4 < x < 0 \\ 1, & x = 0 \\ 2, & 0 < x < 4 \end{cases}, l = 4.$$

$$20. f(x) = 1 + x, -1 < x < 1, l = 1.$$

$$21. f(x) = \begin{cases} -1, & -2 < x < 0, \\ -1/2, & x = 0, \\ x/2, & 0 < x < 2, \end{cases}, l = 2.$$

$$22. f(x) = 2x + 2, -1 < x < 3, l = 2.$$

$$23. f(x) = \begin{cases} 3, & -3 < x < 0 \\ 3/2, & x = 0 \\ -x, & 0 < x < 3 \end{cases}, l = 3.$$

$$24. f(x) = 1 - |x|, -3 < x < 3, l = 3.$$

$$25. f(x) = \begin{cases} -2, & -4 < x < 0 \\ -1/2, & x = 0 \\ 1+x, & 0 < x < 4 \end{cases}, l = 4.$$

$$26. f(x) = 4x - 3, -5 < x < 5, l = 5.$$

$$27. f(x) = \begin{cases} x+2, & -2 < x < -1, \\ 1, & -1 \leq x \leq 1, \\ 2-x, & 1 < x < 2, \end{cases}, l = 2$$

$$28. f(x) = \begin{cases} -1/2, & -6 < x < 0, \\ 1, & 0 < x < 6, \end{cases}, l = 6.$$

$$29. f(x) = \begin{cases} -2x, & -2 < x < 0 \\ 2, & x = 0 \\ 4, & 0 < x < 2 \end{cases}, l = 2.$$

$$30. f(x) = |x| - 3, -4 < x < 4, l = 4.$$

Список рекомендованої літератури

1. Виноградова И.А., Олехник С.Н., Садовничий В.А. Задачи и упражнения по математическому анализу. Кн.2. – М.:Высшая школа, 2002. – 712 с.
2. Виленкин Н.Я., Боян К.А., Марон И.А. и др. Задачник по курсу математического анализа. Ч.1. – М.: Просвещение.
3. Виленкин Н.Я., Боян К.А., Марон И.А. и др. Задачник по курсу математического анализа. Ч.2 – М.: Просвещение, 1971.
4. Дороговцев А.Я. Математический анализ. Сборник задач. – К.:Вища школа, 1987.
5. Запорожец Г.И. Руководство к решению задач по математическому анализу. – М.: Высшая школа, 1966. – 460 с.
6. Зорич В.А. Математический анализ. Ч.1. – М.: Наука, 1981.
7. Зорич В.А. Математический анализ. Ч.2 – М.: Наука, 1984.
8. Ковтонюк М.М. Лекції з математичного аналізу. Інтегральне числення функцій однієї змінної. Ряди. Посібник для студентів фізико-математичних факультетів педагогічних університетів. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2013. – 289 с. (Гриф МОНУС України, лист №1/11–15245 від 01.10.2012 р.)
9. Ковтонюк М.М. Практикум з інтегрального числення функцій однієї змінної. Посібник для студентів фізико-математичних факультетів педагогічних ВНЗ /М.М.Ковтонюк, В.А.Войтовик. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2015. – 277 с.
10. Кудрявцев Л.Д. Курс математического анализа. Т.1. – М.: Высшая школа, 1988.
11. Кудрявцев Л.Д. Курс математического анализа. Т.2. – М.: Высшая школа, 1989.
12. Кудрявцев Л.Д., Кутасов А.Д., Чехлов А.И., Шабунин М.И. Сборник задач по математическому анализу. Интегралы, ряды. – М.: Наука, 1986. – 528 с.
13. Кузнецов Л.А. Сборник заданий по высшей математике (типовые расчеты). – М.: Высшая школа, 1983. – 175 с.
14. Лашенов К.В. Задачник–практикум по математическому анализу. –М.: Просвещение, 1963. – 159 с.
15. Ляшко И.И., Боярчук А.К., Гай Я.Г., Головач Г.П. Справочное пособие по математическому анализу. Ч.1. – К.: Высшая школа.
16. Ляшко И.И., Боярчук А.К., Гай Я.Г., Головач Г.П. Справочное пособие по математическому анализу. Ч.2. – К.: Высшая школа, 1979.
17. Ляшко И.И., Боярчук А.К., Александрович И.Н., Молодцов А.И., Рублев Б.В. Сборник задач и упражнений по математическому анализу. Ч.1. – М.: Изд.дом «Вильямс», 2001. –432 с.
18. Рябушко А.П., Бархатов В.В., Державец В.В., Юртъ И.Е. Сборник индивидуальных заданий по высшей математике. Часть 2. – Минск: Вышешшая школа, 1990. – 360 с.
19. Шунда Н.М., Томусяк А.А. Практикум з математичного аналізу. Вступ до аналізу. Інтегральне числення. Ряди. – К.: Вища школа, 1995.
20. Вавилов В.В., Мельников И.И., Олейник С.Н., Паниченко П.И. Задачи по математике. Начала анализа. – М.:Наука, 1990. – 608 с.

Навчальне видання

**Ковтонюк Мар'яна Михайлівна
Бак Сергій Миколайович**

Комп'ютерна верстка та набір Бака С.М., Ковтонюк М.М.

**РОБОЧИЙ ЗОШИТ СТУДЕНТА
з математичного аналізу, ІІ семестр (інтегральнечислення
функції однієї змінної. Ряди)**

21000 м. Вінниця, вул. Острозького, 32.